

เอกสาร

แนวทางการนิเทศภายใน

ด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาอาชีวศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

เอกสารแนวทางการนิเทศภายใน
ด้านการจัดการเรียนการสอน
ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำนำ

เอกสารแนวทางการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเล่มนี้หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้จัดทำขึ้น เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางสำหรับนำไปประยุกต์ใช้ตามบริบทของแต่ละสถานศึกษา โดยสอดคล้องกับการปฏิบัติงานในสภาพปกติที่สถานศึกษาดำเนินการอยู่แล้ว ช่วยให้สถานศึกษาปฏิบัติงานได้สะดวกขึ้น ส่งผลถึงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา การออกแบบแนวทางนี้ยึดหลักการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 และระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552

เอกสารเล่มนี้ประกอบด้วย แนวคิด หลักการเกี่ยวกับการนิเทศการจัดการเรียนการสอน แนวทางการดำเนินการนิเทศภายใน และตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการนิเทศสำหรับให้สถานศึกษานำไปประยุกต์ใช้ตามบริบทของสถานศึกษา

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น และเป็นเครื่องมือช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น รวมทั้งสามารถนำผลไปใช้ในเรื่องการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้

หน่วยศึกษานิเทศก์
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
มิถุนายน 2556

สารบัญ

หน้า

• ความเป็นมาและความสำคัญ	1
• ความหมายของการนิเทศ.....	3
• จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา	3
• ประเภทของการการนิเทศการศึกษา.....	4
• ความหมายของการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอน.....	5
• หลักการนิเทศการจัดการเรียนการสอน	5
• กระบวนการในการนิเทศ	6
• ผู้ทำหน้าที่นิเทศการจัดการเรียนการสอน	7
• กิจกรรมการนิเทศการจัดการเรียนการสอน.....	7
• เทคนิคการนิเทศการจัดการเรียนการสอน	10
• บทบาทหน้าที่ของผู้นิเทศการจัดการเรียนการสอน.....	12
• ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนิเทศการจัดการเรียนการสอน	13
• แนวทางการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนของ	14
สถานศึกษาอาชีวศึกษา	

ภาคผนวก 1

• กรณีศึกษาการนิเทศแบบคลินิกของวิทยาลัยเกษตร	19
และเทคโนโลยีแพร์	

ภาคผนวก 2

• ตัวอย่างเครื่องมือการนิเทศการจัดการเรียนการสอน.....	40
---	----

ภาคผนวก 3

• คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	95
ที่ 295/2556 ลงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556	

ความเป็นมาและความสำคัญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ให้ความสำคัญต่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ตามที่กำหนดไว้ใน **มาตรา 6** “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” **มาตรา 22** “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ” **มาตรา 24** “กระบวนการจัดการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังนี้ (1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา (3) ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการจัดการกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนจากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้อันเหมาะสมและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ (6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ” **มาตรา 30** “ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา” ประกอบกับ **พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551** **มาตรา 6** “การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพพระระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวินิจฉัยให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระ” รวมทั้ง **มาตรฐานอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555** เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามาตรฐานที่ 2 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาจำนวน 5 ตัวบ่งชี้คือ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 ระดับคุณภาพในการใช้และพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะรายวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและอาเซียน

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ระดับคุณภาพในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ระดับคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนรายวิชา

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 ระดับคุณภาพในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนรายวิชา

ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 ระดับคุณภาพในการฝึกงาน

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา และมาตรฐานการอาชีวศึกษา ดังกล่าวที่ให้ความสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นสถานศึกษาจึงควรมีกระบวนการส่งเสริมและพัฒนาในระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อให้ตอบสนองตามบทบัญญัติของกฎหมายและนโยบายการจัดการศึกษา การนิเทศการศึกษานับว่ามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาครูให้สามารถจัดกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร แต่ในสภาพปัจจุบันมีข้อจำกัดหลายประการที่ไม่สามารถปฏิบัติการนิเทศการศึกษาได้ครบถ้วน จึงทำให้ไม่สะดวกในการปฏิบัติงานนิเทศ และบุคลากรศึกษานิเทศก์มีน้อย

ในปัจจุบันสถานศึกษาหลายแห่งมีบุคลากรจำนวนหนึ่งที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี รวมทั้งเป็นผู้รู้และเข้าใจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาและชุมชน และมีความใกล้ชิดใคร่ รู้จุดเด่น จุดด้อยได้ดีกว่า ดังนั้นระบบการนิเทศการศึกษาที่เหมาะสมก็คือ การนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

“การนิเทศงานทางวิชาการภายในสถานศึกษา เป็นการดำเนินงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลภายในโรงเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ ซึ่งได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้างาน และหัวหน้าหมวดวิชา นับว่าเป็นสิ่งที่จะก่อให้เกิดผลดีแก่การศึกษาหลายประการคือ

- 1. เป็นการเสริมกำลังการนิเทศการศึกษอย่างทั่วถึง*
- 2. เป็นการแก้ปัญหาได้ตรงจุด*
- 3. บรรยากาศของการนิเทศจะเป็นบรรยากาศของความรัก ความสมัครสมานสามัคคีและ*

- 4. การติดตามผลการนิเทศจะกระทำได้อย่างต่อเนื่องไม่ขาดระยะ”*

*พระราชดำรัส สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เนื่องในพิธีเปิดการสัมมนา ผู้ผลิตนวัตกรรมทางการศึกษาอันเกิดจากการนิเทศงานวิชาการ
ในโรงเรียน ครั้งที่ 3 ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย วันที่ 16 ตุลาคม 2536*

ความหมายของการนิเทศ

การนิเทศ มาจากภาษาอังกฤษว่า Supervision แปลความได้ว่า เป็นการให้ความช่วยเหลือแนะนำ หรือปรับปรุง ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

สเปียร์ส (Spears : 1967) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู โดยการทำงานร่วมกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการนี้เป็นกระบวนการกระตุ้นความเจริญก้าวหน้าของครู และมุ่งหวังที่จะช่วยเหลือครู เพื่อให้ครูได้ช่วยตนเองได้

มาร์คส์ และสทูปส์ (Marks and Stoops : 1978) ได้กล่าวถึงการนิเทศการศึกษาว่า คุณค่าของการนิเทศการศึกษาอยู่ที่การพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และส่งผลสะท้อนไปถึงการพัฒนานักเรียนด้วย

แฮร์ริส (Harris : 1985) ได้กล่าวถึงความหมายของการนิเทศการศึกษาว่า หมายถึง สิ่งที่บุคลากรในโรงเรียนกระทำต่อบุคคลหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะคงไว้ หรือเปลี่ยนแปลงปรับปรุงการดำเนินการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์และส่งผลสะท้อนไปถึงการพัฒนานักเรียนด้วย

ชาญชัย อาจิณสมจารย์ (2548) ได้ให้คำจำกัดความว่า การนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการสร้างสรรค์ ที่ไม่หยุดนิ่งในการให้คำแนะนำและการชี้ช่องทางในลักษณะที่เป็นกันเองแก่ครูและนักเรียน เพื่อการปรับปรุงตัวเขาเอง และสภาพการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์

สันต์ ธรรมบำรุง (2530) ได้ให้ความหมายว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การช่วยเหลือ การแนะนำการชี้แจง การบริการ การปรับปรุงที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ในการทำงานที่จะส่งเสริมให้ครูปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น

ดังนั้น จากความหมายดังกล่าวข้างต้น จึงสรุปความหมายของการนิเทศการศึกษา หมายถึงกระบวนการพัฒนาครู ให้สามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง และปรับปรุงพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้

จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา

ดร.สงัด อุทรานันท์ (2538) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาว่ามีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาคน
2. เพื่อพัฒนางาน
3. เพื่อสร้างการประสานสัมพันธ์
4. เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ

1. การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคน เป็นการนิเทศกระบวนการทำงานร่วมกันกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ครูและบุคลากร ได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น

2. การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนางาน การนิเทศการศึกษา มีเป้าหมายสูงสุดอยู่ที่ผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยเหตุนี้การนิเทศที่จัดขึ้นจึงมีจุดมุ่งหมายที่จะ “พัฒนางาน” คือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดีขึ้น

3. การนิเทศการศึกษาเพื่อสร้างการประสานสัมพันธ์ เป็นการนิเทศการศึกษาการสร้างการประสานสัมพันธ์ ระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ซึ่งเป็นผลมาจากการทำงานร่วมกัน รับผิดชอบร่วมกันมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ซึ่งไม่ใช่เป็นการทำงานภายใต้การถูกบังคับและคอยตรวจตราหรือคอยจับผิด

4. การนิเทศการศึกษาเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ หมายถึง การจัดกิจกรรมการนิเทศที่มุ่งให้กำลังใจแก่ครู และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นจุดมุ่งหมายที่สำคัญอีกประการหนึ่งของการนิเทศ เนื่องจากขวัญและกำลังใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้บุคคลมีความตั้งใจทำงาน หากนิเทศไม่ได้สร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานแล้ว การนิเทศการศึกษาก็คงไม่ประสบผลสำเร็จได้ยาก

การนิเทศการศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยให้เกิดความเจริญงอกงามทางอาชีพ ช่วยพัฒนาความสามารถของครู ช่วยในการเลือกและปรับปรุงวัตถุประสงค์ของการศึกษา กู๊ด (Good 1973) ดังนั้นการนิเทศการศึกษา จึงยังมีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงของสังคม (Social Change) อย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้าน ความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ เพิ่มขึ้นโดยไม่หยุดยั้ง แม้แนวคิดในเรื่องการเรียนการสอนก็เกิดขึ้นมาใหม่อยู่ตลอดเวลา จึงจำเป็นที่ครูจะต้องติดตามศึกษาให้มีความรู้ทันสมัยอยู่เสมอ แต่เนื่องจากภาระหน้าที่ในการสอนมีอยู่มาก ดังนั้น ผู้นิเทศหรือศึกษานิเทศก์ จึงเป็นผู้ที่ช่วย ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา โดยทำการร่วมกับครูอาจารย์ คณะครู คณะบุคคล ตัวอย่างเช่น การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรในระดับต่าง ๆ ให้ทันสมัย ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม เป็นต้น

ประเภทของการนิเทศการศึกษา

ประเภทของการนิเทศการศึกษา จำแนกตามวิธีการปฏิบัติงานได้ 4 ประเภท ดังนี้

1. การนิเทศเพื่อการแก้ไข (Correction) เป็นการนิเทศที่เกิดจากการพบข้อผิดพลาดและบกพร่องก็ให้หาทางช่วยแก้ไขโดยวิธีการต่าง ๆ

2. การนิเทศเพื่อป้องกัน (Preventive) เป็นการนิเทศที่พยายามหาวิธีการต่าง ๆ มาจัดดำเนินงานเพื่อป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น

3. การนิเทศเพื่อก่อ (Construction) เป็นการนิเทศที่เกิดจากความพยายามที่จะกระทำในทางที่เหมาะสมเพื่อความเจริญเติบโตในอนาคต เช่น การใช้ระเบียบวิธีสอนที่ดีเป็นประจำ ช่วยให้กำลังใจช่วยกระตุ้นให้ครูทำงานด้วยความกระตือรือร้น

4. การนิเทศเพื่อการสร้างสรรค์ (Creation) เป็นการนิเทศที่พยายามจะคิดสร้างสรรค์ในสิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นในโรงเรียน

ความหมายการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอน

การนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอน วัชรา เล่าเรียนดี (2544) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นกระบวนการบริหารการศึกษาที่ดำเนินการภายในสถานศึกษา โดยบุคลากรในสถานศึกษาเป็นหลัก ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โดยตรง นอกจากนี้การนิเทศภายในยังเป็นการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาการปฏิบัติงานของครูให้มีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน เพื่อส่งเสริม สนับสนุนหรือให้ความช่วยเหลือครูในสถานศึกษา ให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามภารกิจหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือ การสร้างเสริมพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านทั้งทางด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจและสติปัญญา ให้เต็มตามวัยและศักยภาพ

ดังนั้น การนิเทศภายในการจัดการเรียนการสอน จึงเป็นการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา เพื่อที่จะพัฒนาประสิทธิภาพ การเรียนการสอนภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและ ส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย สังคม อารมณ์จิตใจ และสติปัญญา อย่างเต็มศักยภาพและเหมาะสมตามวัย

หลักการนิเทศการจัดการเรียนการสอน

การนิเทศการศึกษาเป็นงานในความรับผิดชอบของผู้บริหารโดยตรง (สงัด อุทรานันท์ : 2538) ซึ่งผู้บริหารสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง หรืออาจมอบหมายให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ในการนิเทศภายในสถานศึกษาจะสำเร็จได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ เป็นต้น รวมถึงความร่วมมือจากผู้ร่วมงาน ในการปฏิบัติงานต้องมีการยอมรับและให้เกียรติซึ่งกันและกัน ดังนั้น จึงควรจะมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การถ่ายทอดความเชี่ยวชาญให้แก่ผู้ร่วมงานให้เกิดความรู้ ความเข้าใจมากขึ้น ทั้งนี้การนิเทศการจัดการเรียนการสอนต้องเกิดขึ้นจากความจำเป็นและต้องการในการแก้ปัญหาาร่วมกัน เพื่อสอดคล้องกับความต้องการสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา รวมถึงเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้รับการนิเทศ ซึ่งจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับการนิเทศ สอดคล้องกับ Burton and Bruecker. (1965, อ้างถึงใน วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ : 2538) ระบุว่า การนิเทศการศึกษา ต้องถูกต้องตามหลักวิชา เป็นวิทยาศาสตร์ เป็นประชาธิปไตย และเป็นการสร้างสรรค์ กล่าวคือ

1. การนิเทศการศึกษา ควรมีความถูกต้องตามหลักวิชาการ คือเป็นไปตามค่านิยม วัตถุประสงค์ นโยบาย กฎเกณฑ์ และการวิวัฒนาการทั้งด้านเครื่องมือและกลวิธี
2. การนิเทศการศึกษาควรจะเป็นวิทยาศาสตร์ คือ เป็นไปอย่างมีลำดับ มีระเบียบ มีวิธีการในการศึกษา การปรับปรุงและการประเมินผล มีการรวบรวมและสรุปผลจากข้อมูลอย่างมีระบบและเชื่อถือได้
3. การนิเทศการศึกษาควรเป็นประชาธิปไตย คือ จะต้องเคารพและคำนึงถึงความ

แตกต่างของบุคคล เปิดโอกาสให้มีความร่วมมือ และใช้ประโยชน์จากการให้ความร่วมมือให้มากที่สุด และควรใช้อำนาจให้น้อยที่สุด

4. การนิเทศการศึกษาควรจะเป็นการสร้างสรรค์ คือ การแสวงหาความสามารถพิเศษของแต่ละบุคคลแล้ว เปิดโอกาสให้แสดงออกและพัฒนาความสามารถนั้นอย่างสูงสุด

ในทำนองเดียวกัน กรมวิชาการ (2543) ระบุว่า ได้กล่าวถึงหลักการของการนิเทศ คือการให้การนิเทศจากภายนอกประสานกับการนิเทศภายใน และการใช้วิธีการเชิงระบบในการนิเทศ ซึ่งมีขั้นตอนโดยทั่วไป คือ การกำหนดปัญหา กำหนดเป้าหมาย เลือกแนวทางที่เหมาะสม ทดลองใช้ประเมินผลและปรับปรุง การนำไปใช้และขยายผล เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาตนเอง พึ่งพาตนเองทางด้านวิชาการได้อย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ

จากหลักการนิเทศการจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา สรุปได้ว่า หลักการนิเทศภายในสถานศึกษาต้องเป็นไปอย่างมีระบบ มีความเป็นวิทยาศาสตร์ และเป็นการดำเนินการอย่างสร้างสรรค์ ระหว่างผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ มีความเป็นประชาธิปไตย ยืดหยุ่นได้เหมาะสมกับสถานการณ์ในการปฏิบัติภายใต้ความร่วมมือของบุคลากรภายในสถานศึกษาทุกคน

กระบวนการในการนิเทศ

กระบวนการในการนิเทศการศึกษา หมายถึง แบบแผนของการนิเทศการศึกษาที่จัดลำดับไว้อย่างต่อเนื่อง เป็นระเบียบแบบแผน มีลำดับขั้นตอนในการดำเนินงานไว้ชัดเจน มีเหตุผลและสามารถดำเนินการได้ โดยมีนักการศึกษาหลายท่านได้นำเสนอกระบวนการในการนิเทศไว้หลายท่าน แต่ในที่นี้ขอนำเสนอกระบวนการนิเทศที่สำคัญ ดังนี้

กระบวนการนิเทศของสงัด อุทรานันท์ (2530) ซึ่งเป็นกระบวนการนิเทศที่สอดคล้องกับสภาพสังคมไทย 5 ขั้นตอน เรียกว่า **“PIDRE”** ดังนี้

1. การวางแผน (P-Planning) เป็นขั้นตอนที่ผู้บริหาร ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศจะทำการประชุมปรึกษาหารือ เพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจำเป็นที่ต้องมีการนิเทศรวมทั้งวางแผนถึงขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศที่จัดขึ้น

2. ให้ความรู้ก่อนดำเนินการนิเทศ (Informing-I) เป็นขั้นตอนของการให้ความรู้ ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะดำเนินการว่าต้องอาศัยความรู้ ความสามารถอย่างไรบ้าง จะมีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร และจะดำเนินการอย่างไรให้ผลงานออกมามีคุณภาพ ขั้นตอนนี้จำเป็นทุกครั้งสำหรับเริ่มการนิเทศที่จัดขึ้นใหม่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม และเมื่อมีความจำเป็นสำหรับงานนิเทศที่ยังเป็นไปไม่ได้ผล หรือได้ผลไม่ถึงขั้นที่พอใจ ซึ่งจำเป็นที่จะต้องทบทวนให้ความรู้ในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

3. การดำเนินการนิเทศ (Doing-D) ประกอบด้วยการปฏิบัติงาน 3 ลักษณะ คือ การปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศ (ครู) การปฏิบัติงานของผู้ให้การนิเทศ (ผู้นิเทศ) การปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศ (ผู้บริหาร)

4. การสร้างเสริมขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ (Reinforcing-R) เป็นขั้นตอนของการเสริมแรงของผู้บริหาร ซึ่งให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขั้นนี้อาจดำเนินไปพร้อม ๆ กับผู้รับการนิเทศที่กำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นแล้วก็ได้

5. การประเมินผลการนิเทศ (Evaluating-E) เป็นขั้นตอนที่ผู้นิเทศนำการประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมาแล้วว่าเป็นอย่างไร หลังจากการประเมินผลการนิเทศ หากพบว่ามีปัญหาหรือมีอุปสรรคอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่ทำให้การดำเนินงานไม่ได้ผล สมควรที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข ซึ่งการปรับปรุงแก้ไขอาจทำได้โดยการให้ความรู้เพิ่มเติมในเรื่องที่ปฏิบัติใหม่อีกครั้ง ในกรณีที่ผลงานยังไม่ถึงขั้นน่าพอใจ หรือได้ดำเนินการปรับปรุงการดำเนินงานทั้งหมดไปแล้ว ยังไม่ถึงเกณฑ์ที่ต้องการ สมควรที่จะต้องวางแผนร่วมกันวิเคราะห์หาจุดที่ควรพัฒนา หลังใช้วัตรกรรมด้านการเรียนรู้เข้ามานิเทศ

ผู้ทำหน้าที่นิเทศการจัดการเรียนการสอน

บุคคลที่ทำหน้าที่นิเทศการศึกษา ไม่จำเป็นต้องเป็นศึกษานิเทศก์แต่ผู้เดียว แต่เป็นบุคคลใดก็ได้ที่ทำหน้าที่ช่วยเหลือ แนะนำ ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน กระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งในปัจจุบันบุคคลผู้ทำหน้าที่นิเทศการศึกษา ได้มีหลายกลุ่ม เช่น ศึกษานิเทศก์ คือบุคคลที่มีหน้าที่ในการนิเทศการศึกษาโดยตำแหน่ง ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ หรือบุคคลที่สถานศึกษาเชิญมาเป็นวิทยากร ให้ความรู้ ช่วยเหลือแนะนำเกี่ยวกับการการเรียนการสอน รวมถึงการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

กิจกรรมการนิเทศการจัดการเรียนการสอน

ในการนิเทศการศึกษา การจัดกิจกรรมการนิเทศ เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้การดำเนินการนิเทศบรรลุเป้าหมาย กิจกรรมการนิเทศมีมากมาย ซึ่งผู้นิเทศสามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของการนิเทศแต่ละครั้ง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ครูและนักเรียน ดังนั้นผู้นิเทศจึงต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมการนิเทศ ซึ่งหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้นำเสนอกิจกรรมการนิเทศที่สำคัญและใช้มาก 18 กิจกรรม ดังนี้

1. กิจกรรมการบรรยาย เช่นการบรรยายให้ความรู้ (Lecturing) เป็นกิจกรรมที่เน้นการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจของผู้นิเทศไปสู่ผู้รับการนิเทศ ใช้เพียงการพูดและการฟังเท่านั้น กิจกรรมการบรรยายโดยใช้สื่อประกอบ (Visualized Lecturing) เป็นการบรรยายที่ใช้สื่อเข้ามาช่วย เช่น สไลด์ แผนภูมิ แผนภาพ ฯลฯ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ฟังมีความสนใจมากยิ่งขึ้น การบรรยายเป็นกลุ่ม (Panel presenting) เป็นกิจกรรมการให้ข้อมูลเป็นกลุ่มที่มีจุดเน้นที่การให้ข้อมูลตามแนวความคิดหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

2. กิจกรรมการนิเทศผ่านสื่อ เช่นการให้ดูภาพยนตร์หรือโทรทัศน์ (Viewing Film

and Television) เป็นการใช้เครื่องมือที่สื่อทางสายตา ได้แก่ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ วิดีโอเทป เพื่อทำให้ผู้รับการนิเทศได้รับความรู้และเกิดความสนใจมากขึ้น การฟังคำบรรยายจากเทป วิทยุ และเครื่องบันทึกเสียง (Listening to Tape, Radio Recordings) กิจกรรมนี้เป็นการใช้เครื่องบันทึก เพื่อนำเสนอแนวความคิดของบุคคลหนึ่งไปสู่ผู้ฟังคนอื่น

3. กิจกรรมการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับวัสดุและเครื่องมือต่าง ๆ (Exhibiting Materials and Equipments) เป็นกิจกรรมที่ช่วยในการฝึกอบรมหรือเป็นกิจกรรมสำหรับงานพัฒนา สื่อต่าง ๆ

4. กิจกรรมการสังเกตในชั้นเรียน (Observing in Classroom) เป็นกิจกรรมที่ทำการสังเกตการปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงของบุคลากร เพื่อวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร ซึ่งจะช่วยให้ทราบจุดหรือจุดบกพร่องของบุคลากร เพื่อใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานและใช้ในการพัฒนาบุคลากร

5. กิจกรรมการสาธิต (Demonstrating) เป็นกิจกรรมการให้ความรู้ที่มุ่งให้ผู้อื่นเห็น กระบวนการและวิธีการดำเนินการ

6. กิจกรรมการสัมภาษณ์ ทั้งการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interviewing) เป็นกิจกรรมสัมภาษณ์ที่กำหนดจุดประสงค์ชัดเจนเพื่อให้ได้ข้อมูลต่าง ๆ ตามต้องการ การสัมภาษณ์เฉพาะเรื่อง (Focused Interviewing) เป็นกิจกรรมการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยจะทำการสัมภาษณ์เฉพาะสถานศึกษาที่ผู้ตอบมีความสามารถจะตอบได้เท่านั้น และการสัมภาษณ์แบบไม่ชี้นำ (Non-directive Interview) เป็นการพูดคุยและอภิปราย หรือการ แสดงแนวความคิดของบุคคลที่สนทนาด้วย ลักษณะการของการสัมภาษณ์จะสนใจกับปัญหาและความสนใจของผู้รับการสัมภาษณ์

7. กิจกรรมการอภิปราย (Discussing) เป็นกิจกรรมที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ปฏิบัติร่วมกัน ซึ่งเหมาะสมกับกลุ่มขนาดเล็ก มักใช้ร่วมกับกิจกรรมอื่น ๆ

8. กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน (Reading) เป็นกิจกรรมที่ใช้มากกิจกรรมหนึ่ง สามารถใช้ได้กับคนจำนวนมาก เช่น การอ่านข้อความจากวารสาร มักใช้ร่วมกับกิจกรรมอื่น

9. กิจกรรมการวิเคราะห์ข้อมูลและการคิดคำนวณ (Analyzing and Calculating) เป็นกิจกรรมที่ใช้ในการติดตามประเมินผล การวิจัยเชิงปฏิบัติการและการควบคุมประสิทธิภาพ การสอน

10. กิจกรรมการระดมสมอง (Brainstorming) เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเสนอ แนวความคิดวิธีการแก้ปัญหาหรือใช้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ โดยให้สมาชิกแต่ละคนแสดงความคิดโดย เสรี ไม่มีการวิเคราะห์หรือวิพากษ์วิจารณ์แต่อย่างใด

11. กิจกรรมการบันทึกวิดีโอและการถ่ายภาพ (Videotaping and Photographing) วิดีโอเทปเป็นเครื่องมือที่แสดงให้เห็นรายละเอียดทั้งภาพและเสียง ส่วนการถ่ายภาพมีประโยชน์ มากในการจัดนิทรรศการ กิจกรรมนี้มีประโยชน์ในการประเมินผลงานและการประชาสัมพันธ์

12. การจัดทำเครื่องมือและแบบทดสอบ (Instrumenting and Testing) กิจกรรมนี้ เกี่ยวข้องกับการใช้แบบทดสอบและแบบประเมินต่าง ๆ

13. กิจกรรมการประชุมกลุ่มย่อย (Buzz Session) เป็นกิจกรรมการประชุมกลุ่มเพื่ออภิปรายในหัวข้อเรื่องที่เฉพาะเจาะจง มุ่งเน้นการปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มมากที่สุด

14. กิจกรรมการจัดทัศนศึกษา (Field Trip) กิจกรรมนี้เป็นการเดินทางไปสถานที่แห่งอื่น เพื่อศึกษาดูงานที่สัมพันธ์กับงานที่ตนปฏิบัติ

15. กิจกรรมการเยี่ยมเยียน (Intervisiting) เป็นกิจกรรมที่บุคคลหนึ่งไปเยี่ยมและสังเกตการทำงานของอีกบุคคลหนึ่ง

16. กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) เป็นกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นความรู้สึกนึกคิดของบุคคล กำหนดสถานการณ์ขึ้นแล้วให้ผู้ทำกิจกรรมตอบสนองหรือปฏิบัติตนเองไปตามธรรมชาติที่ควรจะเป็น

17. กิจกรรมการเขียน (Writing) เป็นกิจกรรมที่ใช้เป็นสื่อกลางในการนิเทศเกือบทุกชนิด เช่น การเขียนโครงการนิเทศ การบันทึกข้อมูล การเขียนรายงาน การเขียนบันทึก ฯลฯ

18. กิจกรรมการปฏิบัติให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ (Guided Practice) เป็นกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติในขณะที่ปฏิบัติมีการคอยดูแลช่วยเหลือ มักใช้กับรายบุคคลหรือกลุ่มขนาดเล็ก

สรุปได้ว่าการนิเทศการศึกษาคือกระบวนการในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ เป็นความพยายามที่จะให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ เกี่ยวกับการปรับปรุงการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนของครูให้ดีขึ้น โดยกระบวนการนิเทศการศึกษามีเป้าหมายเพื่อให้ความรู้ การติดตามให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ปรับปรุงและส่งเสริมครูให้พัฒนาในด้านต่าง ๆ อย่างเต็มที่ รวมถึงการสร้างเสริมขวัญและกำลังใจ รวมถึงการประเมินผลเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อที่จะเอาความสามารถของครูออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการจัดเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลต่อคุณภาพการเรียนการสอน ความเจริญก้าวหน้าของผู้เรียน สถานศึกษา และระบบการศึกษา การนิเทศการศึกษาจะต้องตั้งอยู่บนหลักแห่งความเป็นประชาธิปไตยของการมีส่วนร่วมในการนิเทศระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ หลักของการปฏิบัติงานการนิเทศที่มีแผนและกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง หลักของความเป็นผู้นำและมีมนุษยสัมพันธ์ในการนิเทศ โดยมีเป้าหมายสุดท้ายอยู่ที่คุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งในการนิเทศการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษาสามารถจัดกิจกรรมการนิเทศการศึกษามาใช้ในการนิเทศการจัดการเรียนการสอนได้ เช่น การระดมสมอง (Brainstorming) การสาธิต (Demonstration) การทดลองปฏิบัติการ (Laboratory) การทดลองปฏิบัติจริง (Directed Practice) การอภิปราย(Discussion) การจัดนิทรรศการ (Exhibition) การจัดทัศนศึกษา (Field Trip) การนิเทศการสอนด้วยภาพยนตร์หรือโทรทัศน์ (Film or T.V.) การจัดประสบการณ์ตรง (Firsthand Experience) การเยี่ยมยากกลุ่ม (Therapy) สัมภาษณ์มีรูปแบบ (Structured Interview) การสัมภาษณ์เฉพาะจุด(Interview Focused) การสัมภาษณ์ทางอ้อม (Interview Non-Directive) จะเห็นได้ว่ากิจกรรมการนิเทศการศึกษาดังกล่าวข้างต้นมีกิจกรรมที่หลากหลายหลากหลาย ผู้นิเทศควรเลือกใช้กิจกรรมที่เหมาะสมกับสถานศึกษา เหมาะสมกับสภาพปัญหาความต้องการในการพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ

เทคนิคการนิเทศการจัดการเรียนการสอน

ในการปฏิบัติกรนิเทศการจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา มีเทคนิคในการนิเทศที่น่าสนใจ ดังนี้

1. เทคนิคการนิเทศการจัดการเรียนการสอนแบบสอนแนะ (Coaching Techniques) ซึ่ง สุพรรณิ ชื่นคำ (2552) สรุปไว้ว่า เทคนิคการนิเทศแบบสอนแนะ (Coaching Techniques) เป็นวิธีการพัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการแนะนำหรือเรียนรู้จากผู้ชำนาญ (Coach) ในลักษณะที่ได้รับคำแนะนำหรือเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กับการปฏิบัติงาน ดังนี้

หลักการสำคัญการนิเทศแบบสอนแนะ (Coaching Techniques)

- 1) การเรียนรู้วิธีการทำงาน/พัฒนางานจากผู้เชี่ยวชาญ
- 2) ลักษณะการเรียนรู้เป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานโดยมีผู้เชี่ยวชาญแนะนำอย่างใกล้ชิด
- 3) ผู้เป็น Coach หรือผู้เชี่ยวชาญ มีความเชี่ยวชาญเพียงพอที่จะเป็นผู้แนะนำ
- 4) บรรยากาศของการ Coaching เป็นบรรยากาศของความเป็นกัลยาณมิตร

ขั้นตอนดำเนินการนิเทศแบบสอนแนะ (Coaching Techniques)

- 1) ศึกษาข้อมูลของผู้ที่รับการแนะนำ เป็นต้นว่า จุดเด่น ผลงานเด่น ความชอบ อธิบาย จุดอ่อน จุดที่จะต้องปรับปรุง ข้อมูลต่าง ๆ ควรบันทึกไว้อย่างมีระบบที่เหมาะสม
- 2) นำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการสร้างสัมพันธภาพ ได้แก่ การชมเชยหรือการสร้างบรรยากาศ เพื่อการเชื่อมโยงไปสู่ขั้นตอนต่อไป

2. เทคนิคการนิเทศแบบพาคิด พาทำ

เทคนิคการนิเทศแบบพาคิด พาทำ เป็นเทคนิคที่สนับสนุนให้ผู้รับการนิเทศเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรจัดการเรียนการสอนเป็นลักษณะที่ครูได้ปฏิบัติจริง โดยมีแนวคิดในการนิเทศ เพื่อพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

- 2.1 ครูต้องมีประสบการณ์การเรียนรู้แบบเดียวกับที่ครูจะนำไปจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน
- 2.2 ครูควรได้รับการสนับสนุน ช่วยเหลือให้สามารถสร้างทักษะการเรียนรู้จากการสอนของตนเอง
- 2.3 ครูควรได้รับโอกาสที่จะได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในและต่างพื้นที่ โดยการพาคิด พาทำจากผู้นิเทศ

หลักการสำคัญเทคนิคการนิเทศแบบพาคิด พาทำ

- 1) การที่พัฒนางานได้ดี ต้องมีเพื่อนคู่คิดที่เป็นกัลยาณมิตร
- 2) การคิดร่วมกัน/การทำงานร่วมกัน ทำให้การทำงานมีความสุข และประสบผลสำเร็จ
- 3) การทำงานที่ยาก ถ้ามีเพื่อนที่มีความชำนาญและมีความสามารถในการปฏิบัติงานจะทำให้งานประสบผลสำเร็จ

วัตถุประสงค์เทคนิคการนิเทศแบบพาคิด พาทำ

- 1) เพื่อให้ผู้รับการนิเทศ และผู้นิเทศ ตระหนักในความสำคัญของความเป็นกัลยาณมิตรต่อการทำงาน
- 2) เพื่อให้ผู้รับการนิเทศ มีความตระหนักในความสำคัญของการทำงานแบบพาคิด พาทำ
- 3) เพื่อพัฒนาบุคลากรให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามเป้าหมาย

ขั้นตอนสำคัญ

- 1) สะท้อนความคิดสำคัญของผู้รับการนิเทศ และผู้นิเทศ เกี่ยวกับการนิเทศในปัจจุบันโดยใช้ “กิจกรรมสืบประสบการณ์ สถานความคาดหวัง” ของผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศ ในด้านการนิเทศที่ผ่านมา วิเคราะห์จุดเหมือนและจุดต่างของความรู้สึกและความคาดหวังของแต่ละฝ่าย
- 2) ผู้รับการนิเทศวิเคราะห์ลักษณะของการนิเทศว่า การนิเทศที่มีผลกระทบต่อความรู้สึกของผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศในเรื่องที่นิเทศแล้วมีความสุข หรือมีความทุกข์อย่างไร และประเมินความทุกข์สุขนั้น
- 3) ผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศระดมความคิดเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้นิเทศที่ดีว่าควรมีลักษณะอย่างไร
- 4) ผู้นิเทศเสนอคุณสมบัติพื้นฐานของกัลยาณมิตร 7 ประการซึ่งเป็นคุณสมบัติพื้นฐานตามภูมิปัญญาไทย
- 5) สรุปลักษณะการนิเทศแบบกัลยาณมิตรร่วมกัน
- 6) ผู้นิเทศเสนอแนะให้ผู้รับการนิเทศวิเคราะห์ว่า มีสิ่งใดที่อยากจะพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น (โดยใช้คำถามกระตุ้น) เขียนลงบนกระดาษใหญ่
- 7) ผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศเรียงลำดับความต้องการ/จำเป็นของตนเอง และเลือกสิ่งที่จะพัฒนาตนเอง เพียง 1-2 เรื่อง จัดทำเป็นโครงการงานของแต่ละคน (ผู้นิเทศเสนอแนวคิดในการทำโครงการงานและให้ผู้รับการนิเทศจัดทำโครงการงานเอง)
- 8) ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศวางแผน กำหนดวิธีการ/ระยะเวลา การพัฒนาร่วมกัน
- 9) ผู้นิเทศเตรียมการพัฒนา และดำเนินการพัฒนาผู้รับการนิเทศเป็นระยะ ๆ

ตามที่กำหนด โดยให้ผู้รับการนิเทศนำไปปฏิบัติและกลับมาสะท้อนความคิดนำเสนอผลการทำงาน วิเคราะห์อุปสรรค/ปัญหา และวางแผนร่วมกัน แก้ปัญหาและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จนครบตามกระบวนการพัฒนาที่วางแผนไว้

- 10) ผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศจัดทำแฟ้มสะสมงาน เพื่อดูการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- 11) ผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศ สรุปการดำเนินการร่วมกันเป็นระยะ ๆ เพื่อปรับปรุงแก้ไขชื่นชมผลงานร่วมกัน
- 12) ผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศ หาเวทีในการเสนอผลงานเพื่อเผยแพร่ต่อไป

3. เทคนิคการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเป็นเทคนิคการนิเทศการศึกษาเป็นรายบุคคลอีก รูปแบบหนึ่งที่ ผู้นิเทศจะทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้รับการนิเทศในขณะที่ยังดำเนินการนิเทศเรื่องนั้น ๆ ผู้นิเทศอาจเป็นผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ หรือเพื่อนครูด้วยกันก็ได้ แต่ส่วนใหญ่มักจะใช้ในกรณีที่ ครู นิเทศเพื่อนครู ด้วยกันเอง ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

- 1) ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศจะต้องตกลงกันก่อนที่จะดำเนินการสอนว่าจะเข้าไปให้ความช่วยเหลือผู้รับการนิเทศในเรื่องใดบ้าง เช่น จะช่วยในการแบ่งกลุ่มผู้เรียน เป็นพี่เลี้ยงกลุ่มผู้เรียน ให้บริการสื่อ เป็นวิทยากรช่วยสอนซ่อมเสริม ตลอดจนการตรวจผลงานผู้เรียน เป็นต้นนอกจากนั้นจะต้องตกลงกันว่า จะประเมินผลการนิเทศด้วยเครื่องมือและวิธีการใด

- 2) ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศดำเนินการสอนร่วมกันตามที่ตกลงกันได้
- 3) ผู้นิเทศประเมินผลการนิเทศตามวิธีการและเครื่องมือที่ตกลงกันได้
- 4) ผู้นิเทศรายงานผลการนิเทศให้ผู้รับการนิเทศทราบเพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป

อย่างไรก็ตามเทคนิคการนิเทศที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น เป็นเพียงส่วนหนึ่งของเทคนิคการนิเทศที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งยังมีเทคนิคการนิเทศอีกหลายรูปแบบ ที่จะมาปรับประยุกต์ใช้ รวมถึงสามารถผสมผสานแต่ละเทคนิคเข้าด้วยกันให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

บทบาทหน้าที่ของผู้นิเทศการจัดการเรียนการสอน

ผู้นิเทศการจัดการเรียนการสอน เป็นผู้ที่ทำหน้าที่ขับเคลื่อนกระบวนการนิเทศให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

1. กำหนดนโยบายการนิเทศการจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา เช่น การจัดทำโครงการนิเทศ การวางแผนนิเทศ ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการนิเทศการจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา

2. ส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการจัดการเรียนการสอน เช่น การจัดอบรม ประชุมชี้แจง หรือให้ความรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

3. ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพ การจัดการเรียนการสอน
4. จัดหางบประมาณสนับสนุนการนิเทศการจัดการเรียนการสอน
5. สนับสนุน ให้มีการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแผนงาน/โครงการ
6. สร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การยกย่องชมเชยการให้รางวัล หรือนำผลสำเร็จของการปฏิบัติงานมาแสดงให้เห็นปรากฏแก่บุคคลอื่น
7. ติดตามประเมินผล และพัฒนาการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนิเทศการจัดการเรียนการสอน

ในการนิเทศการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดให้ผลสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการ ดังที่ สุรศักดิ์ ปาเฮ (2546) สรุปไว้ว่าการนิเทศภายในสถานศึกษา มีองค์ประกอบที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ดังนี้

1. มีระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อใช้ในการวางแผนนิเทศภายในสถานศึกษา
2. มีระบบการวางแผนนิเทศอย่างมียุทธศาสตร์
3. มีระบบการจัดการที่เน้นการพัฒนาครูและนักเรียน
4. มีระบบการติดตาม ประเมินผลที่เน้นผลงานครู
5. มีระบบการเผยแพร่และขยายผล

เพื่อให้การนิเทศภายในสถานศึกษาประสบความสำเร็จ ผู้บริหารควรมีบทบาทในการบริหารจัดการ ดังนี้

1. ตระหนักและเห็นความสำคัญว่าจะต้องมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลง
2. บริหารและการจัดการแบบมีส่วนร่วม
3. สร้างขวัญและกำลังใจ
4. สร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองและหน่วยงานอื่น
5. สนับสนุนด้านงบประมาณ และอำนวยความสะดวกในทุกด้าน
6. สร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนาสถานศึกษาร่วมกัน
7. ประสานกับกลุ่มนิเทศ เพื่อร่วมกันวางแผนในการพัฒนาบุคลากรและสถานศึกษา

จากความสำเร็จของการนิเทศภายในสถานศึกษาดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ผลของการนิเทศภายในสถานศึกษาที่มีระบบนิเทศที่ดี จะทำให้ครูสามารถปรับปรุงการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองให้ดียิ่งขึ้นอยู่เสมอ และตรงตามความต้องการพัฒนานักเรียน ครูมีความศรัทธาในวิชาชีพ มีคุณลักษณะของความเป็นครู มีความรู้ เข้าใจในการใช้หลักสูตร เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างถูกต้องเหมาะสม สามารถสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนอย่างถูกต้องเหมาะสม มีการประเมินและปรับปรุงแก้ไข การปฏิบัติงานให้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี บุคลากรมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน และสามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพซึ่งส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

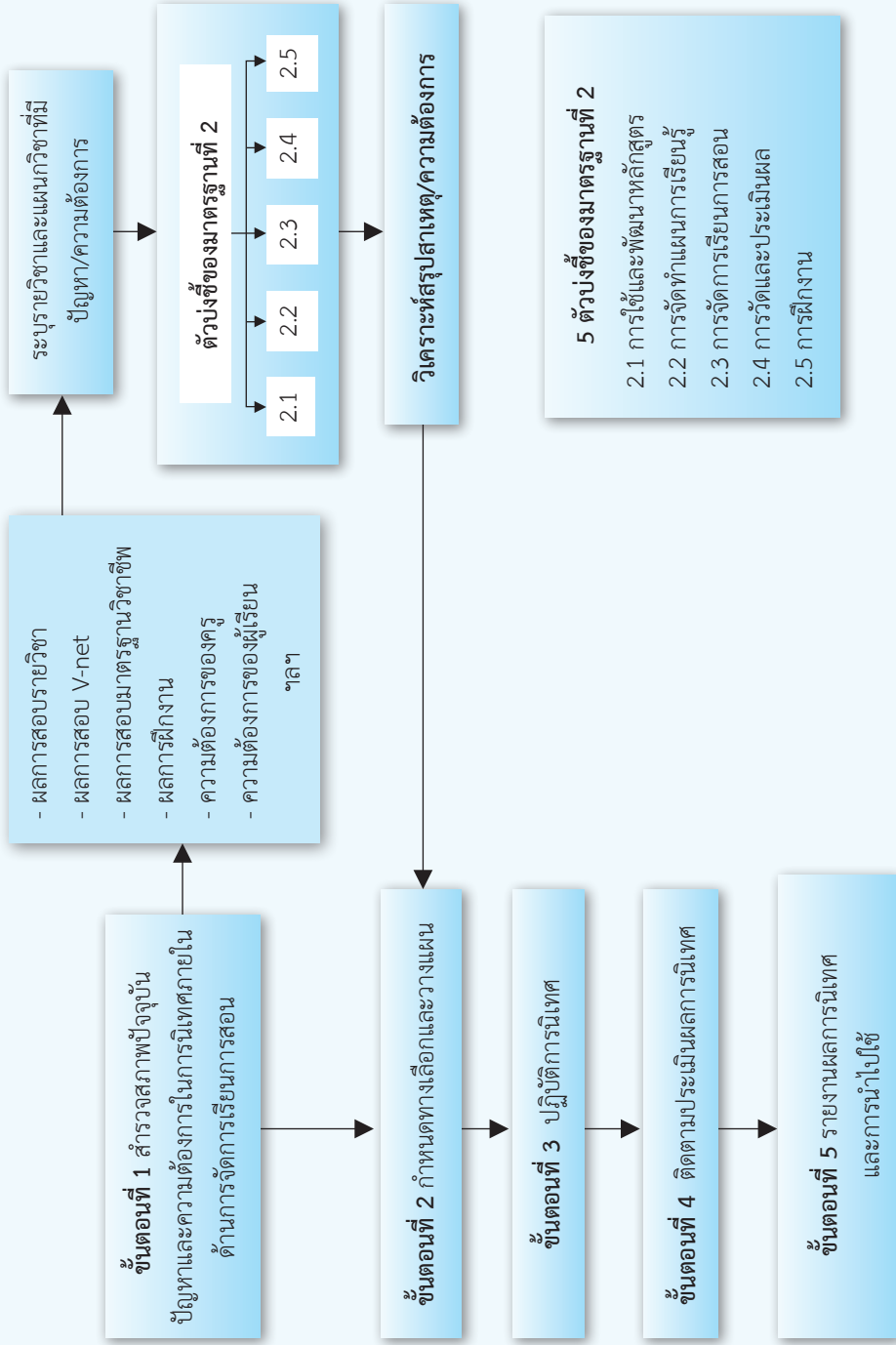
แนวทางการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอน

แนวทางการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางสำหรับสถานศึกษาใช้ปฏิบัติงาน โดยการบูรณาการการปฏิบัติงานตามปกติที่สถานศึกษาต้องดำเนินการอยู่แล้วมาจัดเป็นระบบเพื่อให้ง่ายต่อการตรวจสอบย้อนกลับในมิติต่าง ๆ โดยไม่เป็นการเพิ่มภาระงานให้กับสถานศึกษาและเพื่อช่วยให้ปฏิบัติงานได้ง่ายขึ้น โดยอ้างอิงมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มาตรฐานที่ 2 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา 5 ตัวบ่งชี้ประกอบด้วย

- ตัวบ่งชี้ที่ 2.1** ระดับคุณภาพในการใช้และพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะรายวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการหรือประชาคมอาเซียน
- ตัวบ่งชี้ที่ 2.2** ระดับคุณภาพในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา
- ตัวบ่งชี้ที่ 2.3** ระดับคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนรายวิชา
- ตัวบ่งชี้ที่ 2.4** ระดับคุณภาพในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนรายวิชา
- ตัวบ่งชี้ที่ 2.5** ระดับคุณภาพในการฝึกงาน

นอกจากนี้ยังได้นำบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษา ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552 ในฝ่ายวิชาการที่มีแผนกวิชา งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานสื่อการเรียนการสอน ซึ่งมีบทบาทหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน แนวทางการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนนี้ เป็นกระบวนการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากขึ้น ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษาให้สูงขึ้น ส่งผลถึงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอีกด้วย ทั้งนี้สถานศึกษาสามารถปรับปรุงแก้ไขแนวทางการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

กรอบแนวทางการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาอาชีวศึกษา

ขั้นตอนที่ 1 **สำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอน**

- 1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอน
- 1.2 สำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศภายในจากผลการเรียนรายวิชา, ผลการสอบ V-net, ผลการสอบมาตรฐานวิชาชีพ, ผลการฝึกงาน, ความต้องการของครูและนักเรียน เป็นต้น
- 1.3 ระบุสภาพปัญหาโดยจำแนกตามครูผู้สอน รายวิชา และแผนกวิชา
- 1.4 หาสาเหตุของปัญหาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษามาตรฐานที่ 2 ทั้ง 5 ตัวบ่งชี้
- 1.5 วิเคราะห์สรุปสาเหตุ/ความต้องการ

ขั้นตอนที่ 2 **กำหนดทางเลือกและวางแผน**

- 2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนและจัดทำโครงการ
- 2.2 กำหนดทางเลือกและวางแผนการนิเทศ
- 2.3 จัดทำโครงการนิเทศ
 - กำหนดกลุ่มเป้าหมาย
 - กำหนดวัตถุประสงค์
 - กำหนดวิธีการ/ ขั้นตอนดำเนินการ
 - จัดทำปฏิทินการนิเทศ

ขั้นตอนที่ 3 **ปฏิบัติการนิเทศ**

- 3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศการจัดการเรียนการสอน
- 3.2 ประชุมชี้แจงผู้ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ
- 3.3 ดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนการสอนตามโครงการการนิเทศของสถานศึกษา
- 3.4 บันทึกการนิเทศ

ขั้นตอนที่ 4 ติดตามประเมินผลการนิเทศ

- 4.1 แต่งตั้งและกำหนดบทบาทหน้าที่คณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผลฯ
- 4.2 ประชุมคณะอนุกรรมการฯ ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผลฯ
- 4.3 จัดทำปฏิทินการทำงาน
- 4.4 จัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลฯ
- 4.5 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4.6 สรุปผลในแต่ละขั้นตอนตามแผนงาน/โครงการ

ขั้นตอนที่ 5 รายงานผลการนิเทศและการนำไปใช้

- 5.1 แต่งตั้งคณะกรรมการรายงานผลการนิเทศ
- 5.2 รวบรวมข้อมูลตั้งแต่ขั้นตอนที่ 1 – 4
- 5.3 วิเคราะห์และประมวลผล
- 5.4 จัดทำรายงานผล และเผยแพร่ผลการนิเทศ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553.** ออนไลน์ เข้าถึงเมื่อ 20 มีนาคม 2556 เข้าถึงที่ [www.moe.go.th main2/Plan/p-v-b 42-01.html](http://www.moe.go.th/main2/Plan/p-v-b-42-01.html).
- ชาญชัย อาจิณสมมาตร. (2548). **การนิเทศการศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : จงเจริญการพิมพ์.
- วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์. (2538). **หลักการนิเทศการศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : อาร์ตกราฟิค.
- วัชรวิภา เล่าเรียนดี. (2544). **การนิเทศการสอน (Supervision Instruction).** นครปฐม : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิชาการ, กรม. (2543). **แนวทางการนิเทศช่วยสถานศึกษาปฏิรูปการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- บุญชม ศรีสะอาด.(2545). **การวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ ฯ : สุวีริยาสาส์น. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพศึกษาภาคกลาง. (มปป.). **เอกสารการนิเทศการสอน.** กรุงเทพมหานคร : บริษัท คุรุมีเดีย จำกัด.
- สังัด อุทรานันท์. (2538). **การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎี และปฏิบัติ.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- สันต์ ธรรมบำรุง. (2530). **หลักการนิเทศการสอน.** กรุงเทพมหานคร : ชวนพิมพ์.
- สุพรรณิ ชื่นคำ. (2552). **กระบวนการนิเทศเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบควบคุมตนเอง(Self-Managing) โดยการนิเทศแบบสาธิต พาทำ. สมุทรสาคร:** สำนักงานงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2546). **การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน.** วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2555). **มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2555 เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : แผนกวิชาการพิมพ์ วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2556). **พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551.** ออนไลน์ เข้าถึงเมื่อ 20 มีนาคม 2556 เข้าถึงที่ www.vec.go.th/portals.
- หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา. (2543). **การนิเทศภายในสถานศึกษา :** เอกสารอัดสำเนา. กรมอาชีวศึกษา.
- Good, Carter V. (1973). **Theory and practice of supervision.** New York : Prentice – Hall.
- Harris, Men M. (1985). **Supervision Behavior in Education.** Englewood Cliffs, New York : Prentice Hall.
- Harris, Ben M. (1985). **Supervisory in Education.** Texas : University of Texas Press.
- Spears, Harold. (1967). **Improving the supervision of Instruction.** New York : Prentice – Hell Inc.

1

ภาคผนวก

รายงานการฝึกอบรม และการนิเทศแบบคลินิก
เพื่อพัฒนาครูผู้สอนรายวิชาโครงการ รหัสวิชา 3513-6001
ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีแพร่

คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน
ฝ่ายวิชาการ

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีแพร่
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. 2553

ความเป็นมา

จากผลการศึกษาพบว่า ร้อยละ 100 ครูวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีแพร่ ไม่มีแผนการเรียนรู้รายวิชาโครงการ รหัสวิชา3513-6001 จำนวน 4 หน่วยกิต และร้อยละ 70.80 ครูผู้สอนไม่มีความมั่นใจในการสอนวิชาโครงการฯ และจากแนวคิดของนักการศึกษาเรื่องการนิเทศแบบคลินิก และการฝึกอบรม ผู้ดำเนินการในฐานะรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีแพร่ จึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษา เกี่ยวกับ การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาโครงการฯ เพื่อนำผลการพัฒนาผู้สอนดังกล่าว ไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้แก่ครู และ บุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ต่อไป

แผนการนิเทศแบบคลินิก

การนิเทศแบบคลินิกเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
รายวิชา โครงการ รหัสวิชา3513-6001 จำนวน 4 หน่วยกิต

แผนระยะที่ 1 วางแผน/เตรียมดำเนินการ 27 สิงหาคม – 7 กันยายน พ.ศ.2552

- ประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนรายวิชาโครงการ 4 หน่วยกิต
- เขียนโครงการพัฒนาครูผู้สอน และผู้เรียน
- กำหนดข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ
- วางแผนการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาครูผู้สอนรายวิชาโครงการ 4 หน่วยกิต
- วางแผนการนิเทศและการสังเกตการสอนหลังการพัฒนาครูผู้สอน

แผนระยะที่ 2 ดำเนินการพัฒนาผู้สอน 28 - 30 กันยายน พ.ศ. 2552

- ทดสอบความรู้เดิมของครู จากแบบสำรวจ รายวิชาโครงการ 4 หน่วยกิต (แบบทดสอบ นท 1-1)
 - จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่ครูผู้สอนรายวิชาโครงการ 4 หน่วยกิต ระดับ ปวส. ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และครูผู้สอนรายวิชาโครงการ 4 หน่วยกิต ระดับ ปวช. ตลอดจนครูคนอื่นที่สนใจเรื่องการศึกษา จำนวนรวมทั้งหมดประมาณ 20 คน มีเนื้อหาหลักสูตร ดังนี้
 1. เทคนิคการจัดทำแผนการเรียนรู้รายวิชาโครงการ 4 หน่วยกิต
 2. เทคนิคการเขียนรายงานการวิจัย 5 บท
 3. การนิเทศแบบคลินิก
 4. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน
- ณ ห้องประชุมวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีแพร่

แผนระยะที่ 3 ดำเนินการนิเทศ 10 ตุลาคม - 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2552

จัดให้มีการนิเทศแบบคลินิก สัปดาห์ละ 1 ครั้ง จำนวน 3 สัปดาห์ (โดยใช้ แบบ นท

3-1) มีรายละเอียด ดังนี้

- ครูผู้สอนชั้น ปวส. ปีที่ 2 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- ครูผู้สอนชั้น ปวส. ปีที่ 2 สาขาวิชาช่างกลเกษตร
- ครูผู้สอนชั้น ปวส. ปีที่ 2 สาขาวิชาช่างเกษตร (พืชศาสตร์)
- ครูผู้สอนชั้น ปวส. ปีที่ 2 สาขาวิชาช่างเกษตร (สัตวศาสตร์)

แผนระยะที่ 4 ดำเนินการประเมินผลการนิเทศแบบคลินิก 25 มีนาคม - 5 เมษายน พ.ศ. 2553

- ทดสอบความรู้ของครูและนักเรียนหลังกระบวนการนิเทศ (แบบทดสอบ แบบ นท 4)
- สรุปผลดำเนินงานการนิเทศแบบคลินิก

หมายเหตุ วันเวลาอาจเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

แผนภูมิแผนการนิเทศแบบคลินิก

แผนระยะที่ 2 โครงการพัฒนาผู้สอน

(ระยะเวลา 28 – 30 กันยายน 2552)

1. สำคัญ

การจัดกิจกรรมให้ครูผู้สอนสามารถเขียนแผนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้ครูผู้สอนหาแนวทาง โดยการคิดวิเคราะห์ห้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้แนวทางที่สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนรายวิชาโครงการ 4 หน่วยกิต

2. จุดประสงค์ปลายทาง

ครูผู้สอนทำแผนการเรียนรู้รายวิชาโครงการ 4 หน่วยกิต เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามสภาพปัญหาในวิชาที่ตนเองสอน

3. จุดประสงค์นำทาง

1. ครูผู้สอนกำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนาผู้เรียนที่ตนเองสอนได้อย่างเหมาะสม
2. ครูผู้สอนทำแผนการเรียนรู้พัฒนาผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม

4. ขอบข่าย

1. การทดสอบความรู้ และการกำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนา
2. การเขียนแผนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน

5. กิจกรรมการนิเทศ

ฝ่ายวิชาการจัดกิจกรรม ดังนี้

1. ดำเนินการให้ครูผู้สอน(ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย)สามารถเขียนแผนการเรียนรู้รายวิชาโครงการ 4 หน่วยกิต เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้ โดยจัดประชุมปฏิบัติการให้ครูผู้สอนปฏิบัติตามดังนี้
 - 1.1 ก่อนดำเนินการ ทำการทดสอบ (Pre-test) ความรู้ความเข้าใจเนื้อหาวิชาโครงการ แล้วให้ครูร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและความรู้เกี่ยวกับการสอนวิชาโครงการ
 - 1.2 ครูผู้สอนแต่ละคนนำปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขจากผลการสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 มาทบทวนเพื่อระบุปัญหาให้ชัดเจนโดยวิทยากรและฝ่ายวิชาการให้คำแนะนำเป็นระยะ ๆ และสรุปสุดท้ายด้วยการบรรยายให้ความรู้ในเรื่องวิชาโครงการและทดสอบหลังการให้ความรู้ (Post-test)
 - 1.3 ครูผู้สอนช่วยกันวิเคราะห์ห้บทนำจากหลักสูตร โดยพิจารณาแนวทางให้สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน
 - 1.4 สร้างกรอบแนวคิดการทำแผนการเรียนรู้รายวิชาโครงการ โดยคัดเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุดมา 1 แนวทางและสร้างกรอบการพัฒนา
 - 1.5 กำหนดนวัตกรรม (แผนการเรียนรู้) โดยระบุนวัตกรรม วิธีการพัฒนาและระยะเวลาที่เหมาะสม
 - 1.6 นำข้อมูลที่ปฏิบัติกิจกรรมมาจัดทำแผนการเรียนรู้รายวิชาโครงการ

4 หน่วยกิต มอบให้ครูเขียนแผนการเรียนรู้ 2 วัน โดยผู้ดำเนินการ (ฝ่ายวิชาการ) ให้ความช่วยเหลือแนะนำการเขียนแผนการเรียนรู้ให้ครูทุกคนเขียนจนสำเร็จ

1.7 ครูกลุ่มเป้าหมายทุกคนเสนอขออนุมัติแผนการเรียนรู้กับผู้บริหารสถานศึกษา

2. ผู้วิจัยและครูผู้สอนร่วมกันสร้างเครื่องมือการประเมินโครงการ

3. ครูผู้สอนร่วมกิจกรรมโดยอภิปราย /ซักถามปัญหาการเขียนแผนการเรียนรู้รายวิชาโครงการ

6. สื่อ / เครื่องมือ

1. หลักสูตรฝึกอบรวมการเขียนแผนการเรียนรู้รายวิชาโครงการ

2. ใบงาน

7. การวัดและประเมินผล

1. การประเมินจากผลงานแต่ละกิจกรรมการพัฒนาครูผู้สอนอย่างเป็นระบบ

2. ตรวจสอบผลงานจากแผนการเรียนรู้รายวิชาโครงการ

8. ตาราง / เนื้อหาหลักสูตรฝึกอบรวม

ตารางฝึกอบรวม

เวลา	08.00-09.00	09.00-10.00	10.00-11.00	11.00-12.00		13.00-14.00	14.00-15.00	15.00-16.00	
วัน \ คาบ	1	2	3	4		5	6	7	
อังคาร 28 กย. 52	พิธีเปิด ผู้อำนวยการ	Pre- test	ความสำคัญของแผนฯ (Pre-test) เรื่องฯวิระกุล เรื่องสกุล		พัก รับ ประ ทาน อา หาร	การจัดทำแผนการเรียนรู้รายวิชาโครงการ นายสมชาย แก้วจันทร์ฉาย และคณะ (Post-test)			
พุธ 29 กย. 52	การจัดทำแผนการเรียนรู้ รายวิชาโครงการ		ฝึกปฏิบัติเขียน แผนการเรียนรู้			ฝึกปฏิบัติเขียนแผนการเรียนรู้			
พฤหัสบดี 30 กย. 52	นำเสนอ ตัวอย่างแผนการเรียนรู้		บทบาทการเป็นครูที่ปรึกษา โครงการ(วิจัย)			การเขียนรายงาน ในรูปแบบวิจัย	Post- test	พิธีปิด	

รายชื่อวิทยากร

1. นายสมชาย แก้วจันทร์ฉาย กศ.ม. (บริหารการศึกษ)

2. นายสันติสุข มงคล กศ.ม. (บริหารการศึกษ)

3. นายไพฑูรย์ จันทรนิมิต วท.บ.(เทคโนโลยีสารสนเทศ)

เนื้อหา

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาโครงการ 4 หน่วยกิต และ บทบาทการเป็นครูที่ปรึกษาวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้ หรือที่เรียกว่าแผนการเรียนรู้เดิม เป็นเครื่องมือที่ใช้พัฒนาผู้เรียนที่ครูทุกคนต้องมีใช้ ซึ่งอาจจะทำขึ้นเอง หรือประยุกต์จากต้นฉบับของครูผู้อื่นเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ตลอดจนความเหมาะสมกับระดับความรู้ความสามารถพื้นฐานของผู้เรียน สำหรับแผนการเรียนรู้รายวิชาโครงการ 4 หน่วยกิต มีรายละเอียด ดังนี้

1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

- สาระสำคัญ
- จุดประสงค์การเรียนรู้/ จุดประสงค์การเรียนรู้การสอน/ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
- เนื้อหาสาระ
- กิจกรรมการเรียนรู้/ กิจกรรมการสอน/ กิจกรรมการเรียนรู้
- สื่อและแหล่งการเรียนรู้/ สื่อการเรียนการสอน
- การวัดผลและประเมินผล/ การประเมินผล
- บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้/ บันทึกหลังสอน

2. ขั้นตอนการจัดทำแผนการเรียนรู้รายวิชาโครงการ(กระบวนการวิจัยสู่แผนการจัดการเรียนรู้)

2.1 ศึกษารายละเอียด รายวิชา โครงการ รหัสวิชา3513-6001 จำนวน 4 หน่วยกิต ดังนี้

จุดประสงค์รายวิชา

1. เพื่อให้เข้าใจขั้นตอนและกระบวนการพัฒนางานอาชีพทางด้านเกษตรอุตสาหกรรมอย่างเป็นระบบ
2. เพื่อให้สามารถวางแผน ดำเนินงาน และแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานตามหลักการและกระบวนการ
3. เพื่อให้สามารถนำความรู้ ทักษะและประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในงานอาชีพทางด้านเกษตรอุตสาหกรรม
4. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อการศึกษา ค้นคว้า เพื่อพัฒนางานอาชีพทางด้านเกษตรอุตสาหกรรม และมีกฉินสัยในการทำงานด้วยความรับผิดชอบ มีวินัย คุณธรรมจริยธรรม ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น

มาตรฐานรายวิชา

1. เข้าใจหลักการและกระบวนการพัฒนางานอาชีพทางด้านเกษตรอุตสาหกรรม
2. วางแผนจัดทำโครงการและเตรียมการดำเนินงานตามหลักการและกระบวนการ
3. ดำเนินงานโครงการตามแผนงาน
4. เก็บข้อมูล วิเคราะห์ สรุปและประเมินผลงาตามหลักการและกระบวนการวิจัย
5. นำเสนอผลการดำเนินงานด้วยรูปแบบต่าง ๆ

2.2 นำจุดประสงค์รายวิชา และมาตรฐานรายวิชา มาสังเคราะห์เป็นจุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ทั่วไป

1. เข้าใจขั้นตอนและกระบวนการพัฒนางานอาชีพอย่างเป็นระบบ
2. มีเจตคติที่ดีต่อการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนางานอาชีพ
3. มีกิจนิสัยในการทำงานด้วยความรับผิดชอบ มีวินัย คุณธรรมจริยธรรม ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. วางแผนและจัดทำโครงการได้
2. ดำเนินงาน และแก้ไขปัญหาตามหลักการและกระบวนการได้
3. เก็บข้อมูล วิเคราะห์และสรุปผลงานได้
4. เขียนรายงานและนำเสนอผลงานโดยใช้สื่อสโตน์ได้

2.3 ศึกษาคำอธิบายรายวิชาเพื่อนำมาเป็นหัวข้อเนื้อหาสาระ

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับการบูรณาการความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ เพื่อวางแผนพัฒนางานในสาขาวิชาชีพ ด้วยกระบวนการทดลอง สืบรวจ ประดิษฐ์คิดค้น หรือการปฏิบัติงานเชิงระบบ การเลือกหัวข้อโครงการ การศึกษาค้นคว้าข้อมูลและเอกสารอ้างอิง การ

เขียนโครงการ การดำเนินงานโครงการ การเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และแปลผล การสรุปผล การดำเนินงานและจัดทำรายงาน การนำเสนอผลงาน การใช้สื่อสื่อดิจิทัลประกอบกรนำเสนอผลงานโครงการ

ประเด็นเนื้อหา

1. การเลือกหัวข้อโครงการ
2. การศึกษาค้นคว้าข้อมูลและเอกสารอ้างอิง
3. การเขียนโครงการ
4. การดำเนินงานโครงการ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. วิเคราะห์และแปลผล
7. การสรุปผลการทำงานและจัดทำรายงาน
8. การนำเสนอผลงาน
9. การใช้สื่อสื่อดิจิทัลประกอบกรนำเสนอผลงานโครงการ

2.4 ศึกษาประเด็นเนื้อหาเทียบกับกระบวนการวิจัย

• ประเด็นเนื้อหา

1. การเลือกหัวข้อโครงการ
2. การศึกษาค้นคว้าข้อมูลและเอกสารอ้างอิง
3. การเขียนโครงการ
4. การดำเนินงานโครงการ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. วิเคราะห์และแปลผล
7. การสรุปผลการทำงานและจัดทำรายงาน
8. การนำเสนอผลงาน
9. การใช้สื่อสื่อดิจิทัลประกอบกรนำเสนอผลงานโครงการ

• กระบวนการวิจัย

1. การกำหนดปัญหาวิจัย
2. การตรวจเอกสาร
3. การเขียนโครงการวิจัย
4. การดำเนินงาน
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. วิเคราะห์และแปลผล
7. การสรุปผลการทำงานและจัดทำรายงาน

การนำหัวข้อของประเด็นเนื้อหาทั้ง 9 หัวข้อ มาเขียนรายละเอียดเนื้อหาสาระที่ผู้เรียนและผู้สอนทำความเข้าใจได้ง่ายตามสภาพของระดับการศึกษาชั้น ปวส. โดยผู้จัดทำสามารถสืบค้นได้จาก เอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเบื้องต้น และที่สะดวกและง่ายคือการสืบค้นจากอินเทอร์เน็ต ตัวอย่างเช่น

บุญชม ศรีสะอาด. (2543). **การวิจัยเบื้องต้น**. สุวีริยาสาส์น. กรุงเทพฯ.

<http://www.sutenm.com/tag> **วิธีเลือกโครงการ**

<http://www.bestwitted.com/> **แนวทางการเลือกหัวข้อการวิจัย**

<http://www.scribd.com/doc/8325521/> **การคิดและเลือกหัวข้อทำโครงการวิจัย**

http://202.183.233.73/human/member/titiya_net/tmp/outline_INd.doc

<http://gotoknow.org/blog/formal1/123521>. **แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้าและวิจัย**

http://pioneer.netserv.chula.ac.th/~cpornth1/Web_SciProject/a11.htm **การเขียนรายงานโครงการวิทยาศาสตร์**

<http://th.wikipedia.org/wiki> **ส่วนประกอบของวิทยานิพนธ์**

ฯลฯ

2.5 ตัวอย่างการทำโครงการสอน 18 สัปดาห์ วิชา โครงการ ระดับ ปวส.

หน่วย การเรียนรู้	เนื้อหา	สัปดาห์ ที่	กระบวนการวิจัย	แนวทางการจัด กิจกรรมการเรียนรู้
1	หลักการเขียน โครงการ	1- 4	- เลือกหัวข้อโครงการ - ตรวจเอกสาร - เขียนโครงการ	- พาไปศึกษาดูงาน - การเข้าถึง อินเทอร์เน็ต
2	การสร้างเครื่องมือ	5	การสร้างเครื่องมือ	- ศึกษาเครื่องมือ วิจัยแบบต่างๆ - สร้างเครื่องมือที่ สอดคล้องกับโครงการ
3	การวางแผนเก็บ ข้อมูล การนำ เสนอข้อมูล เขียนรายงาน	6-7	การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และ แปลผลข้อมูล เขียนรายงาน	- ศึกษาขั้นตอน เก็บข้อมูล - ศึกษาสถิติที่เกี่ยวข้อง - การวิเคราะห์นำเสนอ ข้อมูล
4	การดำเนิน โครงการ	8-17	- ดำเนินโครงการวิจัย	- สร้างชิ้นงาน สิ่งประดิษฐ์ หาประสิทธิภาพ ด้วยกระบวนการวิจัย โดยมีครูที่ปรึกษาให้ คำแนะนำ
5	นำเสนอรายงาน	18	การนำเสนอโครงการ	- สร้างเวทีการนำเสนอ ผลงานวันวิชาการ

2.6 ข้อผิดพลาดที่มักจะพบในแผนการเรียนรู้

การประเมินผล

1. เขียนไม่ชัดเจน มักจะเขียนรายการสืบสนระหว่างเอกสารที่ใช้เพื่อประเมินผล กับเอกสารที่ใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน
2. เขียนซ้ำ ๆ กันทุกหน่วย ทั้ง ๆ ที่ควรจะประเมินด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. มักจะไม่มีปัญหาเลยสักครั้งเดียว
2. ปัญหาที่พบทำให้น่าสงสัยว่าเป็นจริงหรือไม่

2.7 การประเมินตนเองของผู้สอน

คุณทำในสิ่งต่าง ๆ ต่อไปนี้ หรือไม่

1. มีการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนการสอนตามหลักสูตร
2. มีการกำหนดการเรียนการสอนครบทั้งสามด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย
3. มีแหล่งการเรียนรู้ พร้อมแนะนำผู้เรียน
4. เปิดโอกาสให้นักศึกษาทราบถึงเกณฑ์ของการให้คะแนน และประเมินผล
5. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้เรียนก่อนเสมอ
6. ใช้คำถามกระตุ้นความคิดของผู้เรียน ให้มีคำถามวิจัย
7. สอดแทรกความรู้เกี่ยวกับกระบวนการวิจัยในการทำโครงการ
8. วัดผลทั้งในระหว่างเรียน และหลังเรียน
9. แจ้งผลการวัดประเมินให้นักศึกษาทราบ
10. ใช้วิธีการวัดและประเมินผลหลายวิธี
11. เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้สะท้อนความรู้สึกลงโดยการเขียนอนุทิน
12. ประเมินผลความก้าวหน้าของผู้เรียน
13. ตรวจงาน แล้วชี้แจงข้อบกพร่องของผู้เรียน
14. บันทึกคะแนน และพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นระยะ ๆ
15. มีหลักฐานการให้คะแนน
16. ติดตามผู้เรียนที่ไม่ส่งงาน
17. ให้กำลังใจและให้คำชมเชยนักศึกษาที่ยังมีข้อบกพร่อง
18. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามทั้งในเวลาเรียน และนอกเวลาเรียน
19. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมิน และวิจารณ์ผลงานของเพื่อน
20. สร้างเวทีให้ผู้เรียนได้นำเสนอผลงาน

แผนระยะที่ 3 การดำเนินการนิเทศและสังเกตการสอน

10 ตุลาคม - 4 พฤศจิกายน พ.ศ.2552

1. สาระสำคัญ

ผู้นิเทศจะต้องช่วยเหลือและแนะนำให้ครูผู้สอนสามารถปรับปรุงการเรียนการสอนในชั้นเรียน

2. จุดประสงค์ปลายทาง

ครูผู้สอนสามารถพัฒนาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาโครงการ 4 หน่วยกิตได้

3. จุดประสงค์นำทาง

ครูผู้สอนสามารถพัฒนาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาโครงการ 4 หน่วยกิตในวิชาที่ตนเองสอนตามกระบวนการนิเทศแบบคลินิกได้อย่างเหมาะสม

4. ขอบข่าย

1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาโครงการ 4 หน่วยกิต ชั้น ปวส.
2. การสังเกตการสอนตามขั้นตอนการเรียนการสอนรายวิชาโครงการ 4 หน่วยกิต

5. กิจกรรมการนิเทศ

ผู้วิจัยร่วมจัดกิจกรรม ดังนี้

1. ผู้วิจัยร่วมกับครูผู้สอนดำเนินการวางแผนการนิเทศแบบคลินิก ตลอดระยะเวลาการปฏิบัติในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 (ตารางการสังเกตการสอน) ผู้วิจัยดำเนินการนิเทศแบบคลินิก ดังนี้

- 1.1 การประชุมวางแผนการสังเกตการ
- 1.2 สังเกตการสอน
- 1.3 การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับและวางแผนการสังเกตการณ์สอนครั้งต่อไป

2. ครูผู้สอนดำเนินการสอนตามกำหนดและแผนการเรียนรู้ที่วางไว้ และผู้วิจัยสังเกตการสอน จำนวน 6 ครั้ง ตามข้อตกลงร่วมกัน

3. ผู้วิจัยสรุปผลข้อมูลจากการสังเกตการสอน 6 ครั้ง ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครูผู้สอนเป็นรายครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการพัฒนาการเรียนการสอนตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

4. เมื่อสิ้นสุดการพัฒนาจะให้นักเรียนวัดผลประเมินผลความรู้ ความเข้าใจ (Post test) โดยใช้แบบทดสอบหลังการดำเนินการตามกระบวนการนิเทศแบบคลินิก และประเมินการทำโครงการวิจัย

6. สื่อ / เครื่องมือการนิเทศ

1. ตารางการสังเกตการสอน
2. เครื่องมือสังเกตการสอน / แบบบันทึกการสังเกตการสอน / แบบประเมิน
3. แบบทดสอบ

7. การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาโครงการ 4 หน่วยกิต
2. ทดสอบความรู้ครูผู้สอนถึงกระบวนการนิเทศแบบคลินิก / การเรียนการสอนรายวิชาโครงการ 4 หน่วยกิต / ทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อน - หลังการนิเทศแบบคลินิกของนักเรียนและครูผู้สอน

แผนการนิเทศแบบคลีนิค

เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
รายวิชาโครงการ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552

1. วิธีการสังเกต ผู้วิจัยสังเกตการสอนครูผู้สอน โดยแบ่งเป็น
 - 1.1 ขั้นตอนการสังเกตการสอน
 - 1.1.1. ประชุมวางแผน
 - 1.1.2. ดำเนินการสังเกตการสอน
 - 1.1.3. ให้ข้อมูลย้อนกลับและประเมินความสามารถในการสอน
 - 1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการสังเกต
 - แบบประเมินความสามารถในการสอนรายวิชาโครงการ
2. ระยะเวลาการสังเกตการสอน สัปดาห์ละ 1 ครั้ง จำนวน 3 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 3 – 20 พฤศจิกายน 2552 โดยใช้เวลาส่งเกตครั้งละประมาณ 50 นาที ตามแผนที่วางไว้ ดังนี้

นิเทศการสอนนักศึกษา ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

วัน/เดือน/ปี	เวลา	ผู้รับการนิเทศ	หัวข้อความรู้เรื่องที่นิเทศ
3 พ.ย. 52	13.00 ถึง 13.50 น.	ครูไพฑูรย์ จันทรมิตร	การศึกษาค้นคว้าและการสืบค้นข้อมูลและเอกสารอ้างอิง / การเลือกเรื่องทำโครงการ
10 พ.ย. 52	13.00 ถึง 13.50 น.	ครูไพฑูรย์ จันทรมิตร	การกำหนดจุดประสงค์ในการทำโครงการ/ การจัดทำเค้าโครงหรือโครงการวิจัย
17 พ.ย. 52	13.00 ถึง 13.50 น.	ครูไพฑูรย์ จันทรมิตร	การปฏิบัติงานวิจัยเชิงทดลอง การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล/ การเขียนรายงานโครงการ และการนำเสนอผลงาน

นิเทศการสอนนักศึกษาประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาช่างกลเกษตร

วัน/เดือน/ปี	เวลา	ผู้รับการนิเทศ	หัวข้อความรู้เรื่องที่นิเทศ
4 พ.ย. 52	09.00 ถึง 09.50 น.	ครูวิเศษ นุกุลจิตร	การศึกษาค้นคว้าและการสืบค้น ข้อมูลและเอกสารอ้างอิง / การเลือกเรื่องทำโครงการ
11 พ.ย. 52	09.00 ถึง 09.50 น.	ครูวิเศษ นุกุลจิตร	การกำหนดจุดประสงค์ในการทำ โครงการ/ การจัดทำเค้าโครง หรือโครงการวิจัย
18 พ.ย. 52	09.00 ถึง 09.50 น.	ครูวิเศษ นุกุลจิตร	การปฏิบัติงานวิจัยเชิงทดลอง การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ ข้อมูล/ การเขียนรายงานโครงการ และการนำเสนอผลงาน

นิเทศการสอนนักศึกษาสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ สาขางานเกษตรศาสตร์ (กลุ่มพืชศาสตร์)

วัน/เดือน/ปี	เวลา	ผู้รับการนิเทศ	หัวข้อความรู้เรื่องที่นิเทศ
6 พ.ย. 52	09.00 ถึง 09.50 น.	ครูธงชัย ไชยวงศ์กาญจน์	การศึกษาค้นคว้าและการสืบค้น ข้อมูลและเอกสารอ้างอิง / การเลือกเรื่องทำโครงการ
	10.00 ถึง 10.50 น.	ครูประพันธ์ ไสสะอาด	
13 พ.ย. 52	09.00 ถึง 09.50 น.	ครูธงชัย ไชยวงศ์กาญจน์	การกำหนดจุดประสงค์ในการทำ โครงการ/ การจัดทำเค้าโครง หรือ โครงการวิจัย
	10.00 ถึง 10.50 น.	ครูประพันธ์ ไสสะอาด	
20 พ.ย. 52	09.00 ถึง 09.50 น.	ครูธงชัย ไชยวงศ์กาญจน์	การปฏิบัติงานวิจัยเชิงทดลอง การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ ข้อมูล/ การเขียนรายงานโครงการ และการนำเสนอผลงาน
	10.00 ถึง 10.50 น.	ครูประพันธ์ ไสสะอาด	

นิเทศการสอนนักศึกษาสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ สาขางานเกษตรศาสตร์ (กลุ่มสัตวศาสตร์)

วัน/เดือน/ปี	เวลา	ผู้รับการนิเทศ	หัวข้อความรู้เรื่องที่นิเทศ
6 พ.ย. 52	13.00 ถึง 13.50 น.	ครูสมชาย แก้วจันทร์ฉาย	การศึกษาค้นคว้าและการสืบค้น ข้อมูลและเอกสารอ้างอิง / การเลือกเรื่องทำโครงการ
	14.00 ถึง 14.50 น.	ครูยงยุทธ ดีอุต	
13 พ.ย. 52	13.00 ถึง 13.50 น.	ครูสมชาย แก้วจันทร์ฉาย	การกำหนดจุดประสงค์ในการทำ โครงการ/ การจัดทำเค้าโครง หรือ โครงการวิจัย
	14.00 ถึง 14.50 น.	ครูยงยุทธ ดีอุต	
20 พ.ย. 52	13.00 ถึง 13.50 น.	ครูสมชาย แก้วจันทร์ฉาย	การปฏิบัติงานวิจัยเชิงทดลอง การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ ข้อมูล/ การเขียนรายงานโครงการ และการนำเสนอผลงาน
	14.00 ถึง 14.50 น.	ครูยงยุทธ ดีอุต	

แผนระยะที่ 4 การประเมินผลการนิเทศแบบคลินิก

25 มีนาคม - 5 เมษายน 2552

1. สาระสำคัญ

ผู้นิเทศจะต้องประเมินผลการนิเทศโดยใช้เครื่องมือการประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการนิเทศ

2. จุดประสงค์ปลายทาง

การนิเทศแบบคลินิกเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาโครงการ 4 หน่วยกิตได้

3. จุดประสงค์นำทาง

1. ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาโครงการ 4 หน่วยกิตเพิ่มขึ้น
2. ครูผู้สอนเขียนแผนการเรียนรู้รายวิชาโครงการเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้
3. ครูผู้สอนมีเจตคติที่ดีต่อการนิเทศการสอนแบบคลินิก
4. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้รายวิชาโครงการ
5. นักเรียนสามารถเขียนรายงานวิจัย (โครงการ 4 หน่วยกิต)ได้

4. ขอบข่าย

1. ผลการสอบของครู หลังการดำเนินการตามกระบวนการนิเทศแบบคลินิก ผ่านเกณฑ์ที่ร้อยละ 70
2. ผลการสอบของนักเรียนหลังทำโครงการวิจัย ผ่านเกณฑ์ที่ร้อยละ 70
3. สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนรายวิชาโครงการ 4 หน่วยกิต
4. รูปแบบการนิเทศแบบคลินิก

5. กิจกรรมการนิเทศ

เมื่อครูผู้สอนดำเนินการเรียนการสอนรายวิชาโครงการ คู่กับการนิเทศแบบคลินิกเสร็จสิ้นตามโครงการเป็นรายบุคคลแล้ว ผู้วิจัยประเมินผลการนิเทศแบบคลินิกครูผู้สอน จำนวน 3 คน ดังนี้

1. การประเมินครูผู้สอน

- 1.1 มอบหมายให้ครูผู้สอนทำแบบทดสอบ เพื่อการวิจัยเรื่อง “การนิเทศแบบคลินิกเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาโครงการ 4 หน่วยกิต”
- 1.2 มอบหมายให้ครูผู้สอนเขียนแผนการเรียนรู้รายวิชาโครงการ 4 หน่วยกิต

2. การประเมินผลนักเรียน

- 2.1 ทดสอบความรู้ ความเข้าใจนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนรายวิชาโครงการ 4 หน่วยกิต
- 2.2 ผลรายงานการวิจัยในสาขาวิชาชีพที่ตนเองเรียน

6. สื่อ / เครื่องมือการนิเทศ

1. แบบทดสอบสำหรับครูและนักเรียน
2. แบบสังเกตการสอน
3. แบบประเมินแผนการเรียนรู้ และแบบประเมินรายงานวิจัย

7. การวัดและประเมินผล

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	วิธีการ	เครื่องมือ
<u>1. ครูผู้สอน</u> 1.1 การจัดการเรียนการสอนรายวิชา โครงการ 4 หน่วยกิต 1.2 การเขียนแผนการเรียนรู้รายวิชา โครงการ	ทดสอบ ประเมินแผน	แบบทดสอบ แบบประเมินแผนการเรียนรู้
<u>2. นักเรียน</u> 2.1 ความรู้ ความเข้าใจ ทำโครงการ วิจัย 2.2 ความสามารถในการเขียน รายงานวิจัย (โครงการ)	ทดสอบ ประเมินรายงาน	แบบทดสอบ แบบประเมินรายงานการวิจัย

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีแพร่

ชื่อผู้สอน ชั้น.....ครั้งที่.....

เรื่อง.....วันที่เดือน.....พ.ศ.....

ผู้สังเกตการสอน.....

คำชี้แจง แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อนำผลมาปรับปรุงการเรียน
 การสอนให้มีประสิทธิภาพ

ขั้นตอน	การปฏิบัติ	กิจกรรมที่ปฏิบัติ	บันทึกเพิ่มเติม
1.เตรียมการสอน	☐ ไม่มี ☐ มี	☐ แผนการเรียนรู้มีองค์ประกอบครบถ้วน ☐ เตรียมสื่อ
2. การจัดกิจกรรม			
2.1 นำเข้าสู่ บทเรียน	☐ ไม่มี ☐ มี	☐ เล่นเกม ☐ สนทนา ☐ ดูรูปภาพ ☐ ดูแผนภูมิ ☐ อื่น ๆ
2.2 แจงจุด ประสงค์	☐ ไม่มี ☐ มี
2.3 การให้ ความรู้	☐ ไม่มี ☐ มี	☐ อธิบาย ☐ ให้ศึกษด้วยตัวเอง ☐ อื่น ๆ
2.4 การทำแบบ ให้ดู	☐ ไม่มี ☐ มี	☐ ยกตัวอย่าง ☐ สรุติ ☐ อื่น ๆ
2.5 ตรวจสอบ ความเข้าใจ	☐ ไม่มี ☐ มี	☐ ทำแบบฝึกหัด ☐ ทำแบบทดสอบ ☐ การตอบคำถาม ☐ การรายงานผลการเรียนรู้หน้าชั้นเรียน ☐ อื่น ๆ

ขั้นตอน	การปฏิบัติ	กิจกรรมที่ปฏิบัติ	บันทึกเพิ่มเติม
2.6 ฝึกโดยครู แนะนำ	☐ ไม่มี ☐ มี	☐ ฝึกรายบุคคล ☐ ฝึกเป็นคู่ ☐ ฝึกเป็นกลุ่ม ☐ ฝึกรวมกันทั้งชั้น ☐ อื่น ๆ
2.7 ฝึกโดยอิสระ	☐ ไม่มี ☐ มี	☐ ฝึกรายบุคคล ☐ ฝึกเป็นคู่ ☐ ฝึกเป็นกลุ่ม ☐ อื่น ๆ

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

1. จุดเด่น

.....

.....

.....

.....

2. ข้อควรปรับปรุง

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

2

ภาคผนวก

ตัวอย่าง แบบบันทึกการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพปัญหา

มาตรฐานที่ 1 ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา

ตัวบ่งชี้	คุณภาพ เป้าหมาย ของ สถานศึกษา	คุณภาพ ที่ ปรากฏ	ผลคุณภาพ ตามเป้าหมาย กำหนด	
			ผ่าน	ไม่ผ่าน
1.1 ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย สะสม 2.00 ขึ้นไป	ดีมาก 80% ขึ้นไป			
1.2 ระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการ หน่วย งาน ชุมชน ที่มีต่อคุณภาพของผู้เรียน	ดีมาก			
1.3 ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน มาตรฐานวิชาชีพ	ดีมาก 80 ขึ้นไป			
1.4 ร้อยละของผู้เรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบ ทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ตั้งแต่ ค่าคะแนนเฉลี่ยระดับชาติขึ้นไป	ดี 55-64.99			
1.5 ร้อยละของผู้เรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบ มาตรฐานการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ตั้งแต่ค่าคะแนนเฉลี่ยระดับชาติขึ้นไปในกลุ่มภาษา อังกฤษ	ดี 55-64.99			
1.6 ร้อยละของผู้เรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบ มาตรฐานอาชีพของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ หรือหน่วย งานที่คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในการ อาชีวศึกษารับรอง	ดีมาก 80 ขึ้นไป			
1.7 ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรเทียบกับ แรกเข้า	ดีมาก 80 ขึ้นไป			
1.8 ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้อุปสรรค หรือ ประกอบอาชีพอิสระหรือศึกษาต่อภายใน 1 ปี	ดีมาก 80 ขึ้นไป			
1.9 ระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการ หน่วยงานหรือสถานศึกษา หรือผู้รับบริการที่มี ต่อคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา	ดีมาก			

หมายเหตุ สถานศึกษาอาจเพิ่มเติมตัวบ่งชี้อื่น ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนตามเป้าหมายที่สถานศึกษา กำหนด

จุดที่ต้องพัฒนาตามที่ปรากฏในรายงาน (SAR)

.....

ตัวอย่าง แบบบันทึกการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพปัญหา
มาตรฐานที่ 2 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

ตัวบ่งชี้	คุณภาพ เป้าหมาย ของ สถานศึกษา	คุณภาพ ที่ ปรากฏ	ผลคุณภาพ ตามเป้าหมาย กำหนด	
			ผ่าน	ไม่ผ่าน
2.1 ระดับคุณภาพในการใช้และพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะรายวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการหรือประชาคมอาเซียน	ดีมาก 5 คะแนน			
2.2 ระดับคุณภาพในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา	ดีมาก 5 คะแนน			
2.3 ระดับคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนรายวิชา	ดีมาก 5 คะแนน			
2.4 ระดับคุณภาพในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนรายวิชา	ดีมาก 5 คะแนน			
2.5 ระดับคุณภาพในการฝึกงาน	ดี 55-64.99			

หมายเหตุ สถานศึกษาอาจเพิ่มเติมตัวบ่งชี้อื่น ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

จุดที่ต้องพัฒนาตามที่ปรากฏในรายงาน (SAR)

.....

.....

.....

.....

ตัวอย่าง แบบบันทึกผลการสำรวจและประเมินความต้องการ
ภาคเรียนที่ ปีการศึกษา

ชื่อ - สกุล สาขา

รายการความต้องการ	ระดับความต้องการ			หมายเหตุ
	3	2	1	
1. การพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน				3 หมายถึง ต้องการมาก 2 หมายถึง ต้องการปานกลาง 1 หมายถึง ต้องการน้อย ตัวเลขที่สรุปในช่องระดับ ความต้องการ คือ จำนวนคน
1.1 การเขียนแผนการเรียนรู้				
1.2 กระบวนการจัดการเรียนการสอน				
1.3 การจัดทำ สื่อประกอบการสอน				
1.4 การวัดและประเมินผล				
2. การพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ				
2.1 การทำ ผลงานทางวิชาการ				
2.2 การทำ เอกสารประกอบการเรียน				
2.3 การทำ วิจัยในชั้นเรียน				
2.4 การอบรมความรู้ / ทักษะทางวิชาชีพ				
2.5 การศึกษาดูงาน สถานประกอบการ				
3.				
4.				

ตัวอย่าง แนวทางการวิเคราะห์หาสาเหตุของสภาพปัญหา

สภาพปัญหา	สาเหตุของปัญหา
มาตรฐานที่ 1	มาตรฐานที่ 2
1.1 ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสะสม 2.00 ขึ้นไป	2.3 ระดับคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนรายวิชา
1.2 ระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการ หน่วยงาน ชุมชน ที่มีต่อคุณภาพของผู้เรียน	2.1 ระดับคุณภาพในการใช้และพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะรายวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการหรือประชาคมอาเซียน 2.5 ระดับคุณภาพในการฝึกงาน
1.3 ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ	2.2 ระดับคุณภาพในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา 2.3 ระดับคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนรายวิชา 2.4 ระดับคุณภาพในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนรายวิชา
1.4 ร้อยละของผู้เรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ตั้งแต่ค่าคะแนนเฉลี่ยระดับชาติขึ้นไป	2.2 ระดับคุณภาพในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา 2.3 ระดับคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนรายวิชา 2.4 ระดับคุณภาพในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนรายวิชา
1.5 ร้อยละของผู้เรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบมาตรฐานการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ตั้งแต่ค่าคะแนนเฉลี่ยระดับชาติขึ้นไปในกลุ่มภาษาอังกฤษ	2.2 ระดับคุณภาพในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา 2.3 ระดับคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนรายวิชา 2.4 ระดับคุณภาพในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนรายวิชา
1.6 ร้อยละของผู้เรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบมาตรฐานอาชีพของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ หรือหน่วยงานที่คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในการอาชีวศึกษารับรอง	2.2 ระดับคุณภาพในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา 2.3 ระดับคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนรายวิชา 2.4 ระดับคุณภาพในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนรายวิชา

ตัวอย่าง แนวทางการวิเคราะห์สาเหตุของสภาพปัญหา (ต่อ)

สภาพปัญหา	สาเหตุของปัญหา
มาตรฐานที่ 1	มาตรฐานที่ 2
1.7 ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร เทียบกับแรกเข้า	2.3 ระดับคุณภาพในการจัดการเรียนการสอน รายวิชา
1.8 ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้งานทำ หรือประกอบอาชีพอิสระหรือศึกษาต่อ ภายใน 1 ปี	2.1 ระดับคุณภาพในการใช้และพัฒนาหลักสูตร ฐานสมรรถนะรายวิชาที่สอดคล้องกับ ความต้องการของสถานประกอบการ หรือประชาคมอาเซียน
1.9 ระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการ หน่วยงานหรือสถานศึกษา หรือผู้รับบริการ ที่มีต่อคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา	2.1 ระดับคุณภาพในการใช้และพัฒนาหลักสูตร ฐานสมรรถนะรายวิชาที่สอดคล้องกับ ความต้องการของสถานประกอบการหรือ ประชาคมอาเซียน 2.5 ระดับคุณภาพในการฝึกงาน

ตัวอย่าง แบบสังเกตการสอนในชั้นเรียนของคุณ เพื่อประกอบการนิเทศภายใน นำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนในสถานศึกษา

ชื่อครูอาจารย์/ผู้สอนที่ถูกสังเกต นาย/นาง/นางสาว.....สกุล.....
วิชาที่สอน.....รหัสวิชา.....หน่วยการสอนที่.....ครั้งที่.....
ชั้นปวช./ปวส. ปีที่.....ห้องที่.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษาที่ 2553.....

คำชี้แจง การใช้แบบสังเกตการสอนในชั้นเรียนของคุณครูอาจารย์ เพื่อประกอบการ
นิเทศภายในสถานศึกษานำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอน

คำชี้แจง

แบบสังเกตการสอนนี้สามารถใช้เป็นเครื่องมือ ในการนิเทศภายในสถานศึกษา
ของฝ่ายบริหารโดยเฉพาะฝ่ายวิชาการได้แก่ รอง.ผอ.ฝ่ายวิชาการ/ หน.คณะวิชา หน.แผนกวิชา
คณะครูที่สอนในรายวิชาเดียวกันแต่แบ่งห้องสอน รวมทั้งเพื่อนครูสังเกตประเมิน เพื่อสรุปผล
การสังเกตการสอน/ประเมินการสอนในชั้นเรียนนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง
ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนการสอนตามพิสัยการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน คือ
พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย ที่ได้วิเคราะห์หลักสูตรรายวิชาซึ่งได้เขียนออกมาเป็นจุดประสงค์
การเรียนการสอน 2 ระดับ ได้แก่ จุดประสงค์ทั่วไป และ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ประเด็นสำคัญสถานศึกษาจะดำเนินการนิเทศภายใน โดยการใช้แบบสังเกต
การสอนในชั้นเรียนให้ถือว่าเป็นกลยุทธ์สำคัญ/เป็นหัวใจสำคัญยิ่ง ในการจัดการเรียนการสอน
ซึ่งสถานศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการอย่างจริงจังและให้ความสำคัญยิ่ง การจัดการอาชีวศึกษาใน
แต่ละระดับหลักสูตรจึงจะมีคุณภาพและได้มาตรฐานวิชาชีพตามหลักการประกันคุณภาพการ
ศึกษาของชาติ

โดยวิธีการประเมินจากการสังเกตการสอนในชั้นเรียน มี 3 แนวทาง คือ

1. ฝ่ายบริหารระดับอำนวยการ โดย รอง.ผอ.วิชาการ/ จัดการศึกษา เป็นผู้ประเมิน
จากการสังเกตการสอนในชั้นเรียน ซึ่งสามารถทำได้โดยวางแผนเป็นภาคเรียนและสัปดาห์แทน/
ผู้สอนต้องการให้ทั่วถึงทุกคณะวิชา/แผนกวิชา จะได้ทราบผลการประเมินจากการสังเกตการสอน
ในชั้นเรียนจากสภาพจริง/เชิงประจักษ์ และนำผลที่ได้โดยภาพรวมมาวางแผนแก้ไขปรับปรุงใน
ระดับบริหาร/อำนวยการในประเด็นปัญหาที่พบตามความสำคัญก่อนหลัง และได้ให้คำชี้แนะให้
กำลังในแก่ครูประจำวิชา

2. ฝ่ายบริหารระดับปฏิบัติการ โดย หน.คณะวิชา หน.แผนกวิชา เป็นผู้ประเมินจาก
การสังเกตการสอนในชั้นเรียน ซึ่งสามารถทำได้เป็นการภายในคณะวิชา/แผนกวิชา โดยหัวหน้า
คณะวิชาและหัวหน้าแผนกวิชาวางแผนร่วมกันเป็นภาคเรียนและให้ถือว่าเป็นภารกิจสำคัญ

ของตนในการสังเกตการสอนในชั้นเรียน ซึ่งต้องมีการประชุมชี้แจงให้ครูประจำคณะวิชา/แผนกวิชาเพื่อยึดถือเป็นหลักต้องปฏิบัติเดียวกันว่าครูทุกคนมีโอกาสดูที่ที่จะต้องมีการประเมินการสอนจากการสังเกตในชั้นเรียน ในการนี้จำเป็นต้องส่งตัวแทน/ผู้สอนต้องการ/กำหนดตารางการนิเทศภายในโดยการสังเกตการสอนในชั้นเรียนให้ครบทุกคนในคณะวิชา/แผนกวิชา(วางแผนยุทธศาสตร์ 1-2 ปี หรือมากกว่า) จะได้ทราบผลจากสภาพจริงและปัญหาบางอย่างสามารถแก้ไขได้ทันทีเป็นการภายใน และบางอย่างต้องอาศัยฝ่ายอำนวยการ และที่สำคัญเป็นการเปิดใจและเข้าใจระหว่างกันมากขึ้นตลอดจนเป็นการให้คำชี้แนะและให้กำลังใจแก่ครูประจำวิชาในคณะวิชา/แผนกวิชาเป็นสำคัญ

3. คณะผู้สอนวิชาเดียวกันและแบ่งห้องเรียนสอน/ เพื่อนครู วิธีการประเมินจากการสังเกตการสอนในชั้นเรียนแบบนี้เป็นวิธีที่นิยมปฏิบัติกันและปฏิบัติได้สะดวกและง่ายเพราะเป็นกันเองเนื่องจากเป็นเพื่อนครูด้วยกัน ไม่มีแรงกดดัน เพียงแต่ให้เพื่อนครู / คณะผู้สอนวิชาเดียวกันฯ ยอมรับการสังเกตการสอนในชั้นเรียนว่ามีความจำเป็นในการนิเทศภายในสถานศึกษา จะนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนตามมาตรฐานหลักสูตรในยุคประกันคุณภาพการศึกษาครูต้องมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองเสมอและประเด็นที่จะสะท้อนภาพตนเองได้ดีอีกทางหนึ่งคือ คณะผู้สอนฯ/เพื่อนครูสามารถสะท้อนให้เห็นได้ จะได้ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดีวิธีนี้ต้องร่วมแรงร่วมใจร่วมมือกัน อย่างจริงจังจะได้ผลยิ่ง ขอเพียงแต่เปิดใจกว้างระหว่างกันและยอมรับถือปฏิบัติกันอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องเท่านั้น

วิธีใช้

(1) กรอกข้อมูล ทั้งผู้สังเกตการ และครูประจำวิชาตามแบบกำหนดให้ครบถ้วนสมบูรณ์

(2) ผู้สังเกตการ ประเมินการสอนตามแบบสังเกตการสอนในชั้นเรียน 7 ด้านให้ครบถ้วนในระหว่างสังเกตการสอน แล้วกาเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับคะแนนคุณภาพดี (3 คะแนน) หรือ พอใช้ (2 คะแนน) หรือ ควรปรับปรุง (1 คะแนน) เมื่อพิจารณาตามที่เห็นสมควรอย่างยุติธรรมที่สุดแล้ว

(3) เมื่อพิจารณาประเมินและให้ระดับคะแนนครบทุกหัวข้อย่อยในแต่ละด้านจนครบ 7 ด้าน โดยหาคะแนนเฉลี่ยแต่ละด้าน(รวมคะแนนจากหัวข้อย่อยหารด้วยจำนวนหัวข้อย่อย) แล้วรวมคะแนนเฉลี่ยทั้ง 7 ด้านที่ได้ค่าด้วยกัน เทียบกับคะแนนเต็ม 21 คะแนน (จาก 7 ด้าน ๆ ละ 3 คะแนน)แล้วหารด้วยจำนวนด้านที่ประเมินจากการสังเกตการสอน (หารด้วย 7) ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้ คือ ค่าเฉลี่ยคะแนนของผู้ถูกสังเกตการสอน / ผู้ถูกประเมิน

โดยกำหนดเกณฑ์ระดับคุณภาพจากคะแนนที่ประเมินได้ดังนี้

2.51 – 3.00 ดี 1.51-2.50 พอใช้ 1.00-1.50 ควรปรับปรุง

ถ้านำคะแนนเฉลี่ยของผู้ถูกสังเกตการสอน / ผู้ถูกประเมิน ทุกคน (ข้อ 3) ใน คณะผู้สอนฯ / เพื่อนครู/แผนกวิชา/คณะวิชา/สถานศึกษา(ทุกคณะวิชาในสถานศึกษา) มารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนผู้ถูกประเมินทั้งหมดใน คณะผู้สอนฯ / เพื่อนครู/แผนกวิชา/คณะวิชา/สถานศึกษา ได้ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่าใด นำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพที่วางไว้ในข้อ 3 ก็จะได้คุณภาพการสอนตามกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการตามลำดับดังกล่าวข้างต้น

ที่	รายการสังเกตการสอนที่ประเมิน	ระดับคะแนนคุณภาพ			ข้อเสนอแนะ
		ดี (3)	พอใช้ (2)	ควร ปรับปรุง (1)	
1	การเตรียมแผนการสอน				
	1.1 มีแผนการสอนที่ผ่านการกลั่นกรองจากฝ่ายวิชาการและได้รับการอนุมัติแผนการสอนจากฝ่ายบริหาร
	1.2 มีการเตรียมสถานที่ / กำหนดห้องเรียน ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ(พื้นที่ฝึกงาน/ทักษะ)ได้อย่างเหมาะสม
	1.3 มีการเตรียมกิจกรรม/กำหนดกิจกรรมในการเรียนการสอนทั้งของครูและผู้เรียนได้สอดคล้องและเหมาะสมกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
	1.4 มีการเตรียมสื่อได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งของครูและผู้เรียนที่เกิดจากจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม
	1.5 มีการเตรียม/กำหนดเครื่องมือวัสดุและประเมินผลไว้หลากหลายเหมาะสมกับพิสัยการเรียนรู้แต่ละด้าน
2	การนำเข้าสู่บทเรียน				
	2.1 เป็นเรื่องที่น่าสนใจและสอดคล้องสัมพันธ์กับบทเรียน
	2.2 มีวิธีการและเทคนิค(กลวิธี)นำเข้าสู่บทเรียนที่น่าสนใจ
	2.3 ใช้เวลานำเข้าสู่บทเรียนอย่างกระชับชัดเจนไม่เกิน 5 นาที

ที่	รายการสังเกตการสอนที่ประเมิน	ระดับคะแนนคุณภาพ			ข้อเสนอแนะ
		ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)	
3	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน				
	3.1 จัดกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนการสอนที่ตั้งไว้
	3.2 จัดลำดับ/ขั้นตอนของกิจกรรมทั้งของครูและผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง
	3.3 เลือกวิธีสอนและกิจกรรมที่เหมาะสมกับเนื้อหา จุดประสงค์ และวุฒิภาวะของผู้เรียน
	3.4 นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการดำเนิน กิจกรรมของผู้สอนและกิจกรรมของผู้เรียนอย่างเป็นสำคัญ
	3.5 มีการมอบหมายงานหรือกิจกรรมที่เหมาะสมกับเนื้อหา จุดประสงค์ วัยผู้เรียน สถานที่และเวลา
	3.6 มีการเน้นเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญของเรื่องที่เหมาะสม
	3.7 เลือกกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจหรือสนุกสนาน หรือเข้าใจผู้เรียนทุกคน
	3.8 นักเรียนมีชิ้นงานหรือได้รับมอบหมายงานแต่ละกิจกรรมในบทเรียนนั้น ๆ
	3.9 ผู้สอนคอยควบคุมชี้แนะ/แนะนำในระหว่างผู้เรียนดำเนินกิจกรรม/ปฏิบัติงาน และไม่ละทิ้งชั้นเรียน
	3.10 ผู้สอนมีความรู้จริงและทำได้จริงในเรื่องที่สอน

ที่	รายการสังเกตการสอนที่ประเมิน	ระดับคะแนนคุณภาพ			ข้อเสนอแนะ
		ดี (3)	พอใช้ (2)	ควร ปรับปรุง (1)	
4	การใช้สื่อการเรียนการสอน				
	4.1 เลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ เนื้อหา และวัยของผู้เรียน
	4.2 สื่อช่วยให้การเรียนการสอนน่าสนใจยิ่งขึ้น และช่วยให้ประหยัดเวลา
	4.3 ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดทำ จัดหา และการใช้สื่อ
	4.4 เลือกใช้สื่อเหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน/ ขนาดของกลุ่ม
	4.5 ผู้สอนมีการเตรียมการและชักชวนในการใช้สื่อ เป็นอย่างดีและคล่องตัวในการใช้
5	การวัดผลและประเมินผล				
	5.1 มีการวัดผลได้ครอบคลุมพิสัยการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย
	5.2 เลือกใช้เครื่องมือวัดผลสอดคล้องและครอบคลุม จุดประสงค์และตรงกับเนื้อหาของบทเรียน
	5.3 เครื่องมือวัดผลมีความง่ายและเหมาะสมกับ วัยผู้เรียน/ระดับหลักสูตร
	5.4 มีการใช้เครื่องมือวัดผลและประเมินผลอย่าง หลากหลายและเหมาะสมกับพิสัยการเรียนรู้
	5.5 มีการตั้งเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลไว้ อย่างชัดเจนและเหมาะสมในแต่ละเนื้อหา/ กิจกรรม ของบทเรียนนั้น ๆ

ที่	รายการสังเกตการสอนที่ประเมิน	ระดับคะแนนคุณภาพ			ข้อเสนอแนะ
		ดี (3)	พอใช้ (2)	ควร ปรับปรุง (1)	
6	การสรุปบทเรียน				
	6.1 ผู้สอนมีการสรุปสาระสำคัญของบทเรียน ในการสอนทุกครั้ง
	6.2 นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการสรุปสาระสำคัญของ ของแต่ละบทเรียน
	6.3 ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในสาระสำคัญเร็ว ยิ่งขึ้น
7	บุคลิกภาพของครู/ผู้สอน				
	7.1 ผู้สอนแต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพและกิจกรรม ที่สอน
	7.2 ใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัยผู้เรียนและชัดถ้อย ชัดคำและเสียงดังฟังชัด
	7.3 รู้จักควบคุมอารมณ์และจัดการกับอารมณ์ได้ อย่างเหมาะสมในระหว่างดำเนินการเรียน การสอน
	7.4 ควบคุมชั้นเรียนได้เป็นอย่างดีและทั่วถึงตลอด ช่วงเวลา/หรือระยะเวลาที่กำหนดในการเรียน การสอน
	7.5 มีบุคลิกภาพร่าเริงแจ่มใส เป็นมิตรและเป็นกันเอง ผู้เรียน
รวมคะแนนที่ได้					
ค่าคะแนนเฉลี่ย/ค่าเฉลี่ย					

สรุปผลการประเมินจากการสังเกตการณ์สอนหน่วยการเรียนรู้ในครั้งนี้ มีคุณภาพในระดับ

- () ดี มีค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.00 () พอใช้ มีค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50
() ควรปรับปรุง มีค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50

ลงชื่อ.....ผู้สังเกตการสอน
(นาย/นาง/นางสาว.....)
ตำแหน่ง.....
...../.....

ตัวอย่าง แบบประเมินแผนการสอน

ชื่อวิชา.....รหัสวิชา.....
หน่วยที่.....เรื่อง.....ระดับชั้น.....
ภาคเรียนที่.....การศึกษา.....ชื่อผู้จัดทำแผน.....

คำชี้แจงประกอบการ แบบประเมินแผนการสอน

คำชี้แจง

แบบประเมินแผนการสอนชุดนี้ สามารถนำไปปรับใช้ในการตรวจประเมินแผนการสอนของครูประจำวิชา แผนกวิชา คณะวิชา ระดับชั้น และระดับสถานศึกษาจะตรวจประเมินทั้งกระบวนการหรือบางส่วนก็ขึ้นอยู่กับแต่ละสถานศึกษาจะประชุมวางกรอบนำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการต่อไป

วิธีการประเมิน

- 1) แต่ละสถานศึกษาสามารถเลือกวิธีการประเมินแนวทางใดแนวทางหนึ่งหรือหลายแนวทาง
- 2) ประเมินแผนการสอนก่อนที่จะนำไปใช้สอน / หลังจากนำแผนการสอนไปใช้แล้ว ประเมินแผนการสอนโดยภาพรวมทั้งรายวิชา / ประเมินแผนการสอนแต่ละแผนกวิชา / คณะวิชา

วิธีใช้

- 1) กรอกข้อมูลของผู้จัดทำแผนการสอนและผู้ประเมินในแบบรายการที่กำหนด
- 2) ผู้ประเมินตรวจให้คะแนนการเขียนตามหัวข้อรายการประเมินที่ยึดตามองค์ประกอบของแผนการสอนแต่ละด้านเป็นสำคัญ โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องหนึ่ง คือ ดี (3) พอใช้ (2) ควรปรับปรุง (1) ของแต่ละรายการที่ประเมินเท่านั้น เมื่อพิจารณาเห็นสมควรอย่างยุติธรรมที่สุด โดยดูว่าแผนการสอนที่ประเมินนั้น เขียนได้ครอบคลุมถูกต้องชัดเจนสมบูรณ์ตามองค์ประกอบสำคัญของแต่ละด้านของแผนการสอนควรอยู่ในระดับใด
- 3) เมื่อผู้ตรวจประเมินพิจารณาให้คะแนนครบทุกรายการ/หัวข้อแล้ว รวมคะแนนที่ให้ทุกช่อง หรือแต่ละช่องจนครบรายการทั้งหมดเข้าด้วยกัน (ดี มีน้ำหนักคะแนน เท่ากับ 3 คะแนน, พอใช้ มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 2 คะแนน, ควรปรับปรุง มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน เทียบกับ คะแนนเต็มเท่ากับ 21 คะแนน (องค์ประกอบสำคัญของแผนการสอน 7 ด้าน ๗ ละ 3 คะแนน) แล้วหารด้วยจำนวนด้านที่ทำการประเมิน (องค์ประกอบสำคัญของแผนการสอน 7 ด้าน) ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้คือ ค่าเฉลี่ย (ค่าเฉลี่ยคะแนนของผู้ถูกประเมิน/ผู้จัดทำแผนการสอน) โดยกำหนดเกณฑ์ระดับคุณภาพของแผนการสอนจากคะแนนที่ประเมินได้ คือ

2.51 – 3.00	ดี
1.51 – 2.50	พอใช้
1.00 – 1.50	ควรปรับปรุง

อนึ่งการหาคะแนนเฉลี่ยแต่ละด้าน หาได้โดยนำระดับคะแนนคุณภาพที่ประเมินไว้ในช่องแต่ละหัวข้อย่อยรวมกันหารด้วยจำนวนหัวข้อย่อย ถ้าทศนิยมตำแหน่งที่ 3 ไม่ใช่ 0 ให้ปัดขึ้น เช่น ด้านหนึ่งมี 3 ข้อย่อย ประเมินไว้ ระดับ 2,2 และ 1 รวมได้ 5 หารด้วย 3 เท่ากับ 1.666 ปัดเป็น 1.67

ถ้านำผลคะแนนจาก ข้อ 3) คือ ค่าเฉลี่ยคะแนนของผู้ถูกประเมิน / ผู้จัดทำแผนการสอนทุกคนในแผนกวิชา / คณะวิชา / ระดับชั้น / สถานศึกษา มารวมกัน หารด้วยจำนวนผู้ถูกประเมิน / ผู้จัดทำแผนการสอนทั้งหมดในแผนกวิชา/ คณะวิชา / ระดับชั้น / สถานศึกษา ได้เท่าใด นำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพของแผนการสอนที่กำหนดไว้ใน ข้อ 3) ซึ่งจะได้ภาพรวมของคุณภาพแผนการสอนในแผนกวิชา / คณะวิชา / ระดับชั้น / สถานศึกษานั้นๆ ตามแต่จะดำเนินการประเมิน

ที่	รายการตรวจสอบและประเมิน	ระดับคะแนนคุณภาพ		
		ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
1	สาระสำคัญ			
	1.1 เขียนได้ครอบคลุมครบถ้วนทุกหัวข้อในเนื้อหา
	1.2 เขียนได้แก่สารของเรื่องและชัดเจน
	1.3 เขียนได้สอดคล้องสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนการสอน
2	จุดประสงค์การเรียนการสอน			
	2.1 มีทั้งจุดประสงค์ทั่วไปและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
	2.2 เขียนจุดประสงค์ครอบคลุมสมรรถภาพของผู้เรียนครบทั้ง 3 ด้านคือ พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย
	2.3 เขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมได้สอดคล้องกับจุดประสงค์ทั่วไป
	2.4 เขียนจุดประสงค์ทั่วไปได้ครอบคลุมเนื้อหาและพฤติกรรมที่จะวัด
	2.5 เขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมได้ถูกต้องตามหลักการคือ อย่างน้อยต้องมีพฤติกรรมที่คาดหวังและเกณฑ์ที่จะวัด

ที่	รายการตรวจสอบและประเมิน	ระดับคะแนนคุณภาพ		
		ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
3	เนื้อหา			
	3.1 เนื้อหาต้องสอดคล้องกับหัวข้อเรื่อง สาระสำคัญ และจุดประสงค์
	3.2 มีความถูกต้องทันสมัยและเหมาะสมกับระดับหลักสูตรและวัยของผู้เรียน
	3.3 เนื้อหาครอบคลุมสมบูรณ์และมีรายละเอียดพอที่จะทำให้ผู้เรียนจับประเด็นสำคัญได้
	3.4 จัดลำดับเนื้อเป็นไปตามลำดับยากง่าย และขั้นตอนการเรียนรู้
	3.5 มีองค์ประกอบที่จะส่งเสริมให้เกิดความน่าสนใจ และเรียนรู้ยิ่งขึ้น เช่น รูปภาพ แผนภูมิ เป็นต้น
	3.6 เขียนและใช้ภาษาได้ถูกต้องและเหมาะสมกับสาขาวิชานั้น
4	กิจกรรมการเรียนการสอน			
	4.1 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนครบถ้วน 3 ชั้น คือ ชี้นำเข้าสู่บทเรียนขั้นสอน และขั้นสรุป
	4.2 เขียนได้สอดคล้องสัมพันธ์กับจุดประสงค์ สาระสำคัญ และเนื้อหา
	4.3 ใช้วิธีสอนเหมาะสมกับเนื้อหา สถานที่ และวัยของผู้เรียน / ระดับหลักสูตร
	4.4 ระบุขั้นตอนการใช้สื่อในแต่ละกิจกรรมไว้อย่างชัดเจน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
	4.5 เขียนกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้เรียนได้ดำเนินกิจกรรมของตนเองและกลุ่มมากกว่า กิจกรรมผู้สอน
	4.6 แบ่งเวลาในการจัดกิจกรรมของผู้สอนและของผู้เรียนไว้ได้อย่างเหมาะสม
	4.7 เขียนกิจกรรมทั้งของผู้สอนและของผู้เรียนได้ละเอียดชัดเจนและสมบูรณ์พอที่จะให้ผู้อื่นสอนแทนได้

ที่	รายการตรวจสอบและประเมิน	ระดับคะแนนคุณภาพ		
		ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
5	สื่อการเรียนการสอน			
	5.1 เลือกใช้สื่อได้เหมาะสมกับเรื่องที่จะสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดไว้
	5.2 เลือกใช้สื่อที่น่าสนใจ มีความยั่วยุให้เกิดการเรียนรู้ และเหมาะกับวัยของผู้เรียน / ระดับหลักสูตร
	5.3 เลือกใช้สื่อที่สามารถจัดหาจัดหาและจัดซื้อจากวัสดุท้องถิ่นเป็นการประหยัดและให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการนำมา
	5.4 เป็นสื่อที่เสริมสร้างประสิทธิภาพการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้เร็วและประหยัดเวลาในการสอน
	5.5 แยกประเภทสื่อและลำดับไว้เป็นหมวดหมู่ได้ชัดเจน เช่น นำด้วยสื่อสิ่งพิมพ์และตามด้วยสื่อโสตทัศนูปกรณ์ซึ่งเน้นการเขียนเฉพาะวัสดุประกอบกับ เช่น ชุดแผ่นใส ประกอบการสอนเรื่องอะไร ม้วนวีดิทัศน์ประกอบการสอนเรื่องอะไร เป็นต้น
6	การวัดผลและประเมินผล			
	6.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์และให้เกิดพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปตามที่จุดประสงค์ที่ตั้งไว้			
	6.2 วัดได้ครบพิสัยการเรียนรู้ทั้ง3ด้าน คือพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและจิตพิสัย			
	6.3 เลือกใช้เครื่องมือที่ดีและเหมาะสมกับพิสัยการเรียนรู้แต่ละด้าน เช่น ด้านความรู้จากภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัตินิยมใช้ข้อทดสอบความสามารถในการปฏิบัติงาน/ทักษะในการปฏิบัติงานนิยมใช้ แบบสังเกต และการตรวจผลงานและคุณธรรม จริยธรรม นิยม ใช้จากการสังเกตและแบบประเมินเป็นต้น			
	6.4 มีการระบุพฤติกรรมการเรียนรู้และเครื่องมือการวัดไว้ชัดเจนครบทุกหน่วยการเรียนรู้			

ที่	รายการตรวจสอบและประเมิน	ระดับคะแนนคุณภาพ		
		ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
	6.5 กำหนดเกณฑ์ในการวัดผลและประเมินผลไว้ชัดเจน นิยมใช้เกณฑ์คะแนนคุณภาพในการเปรียบเทียบ ในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน
7	บันทึกหลังการสอน			
	7.1 กำหนดเวลาแต่ละหน่วยการสอน/แต่ละครั้งการสอน ได้เหมาะสม หรือไม่ อย่างไรให้ระบุให้ชัดเจนว่า เหมาะสม น้อยไป หรือมากไป และควรมีการ ปรับปรุงอย่างไร
	7.2 การสอนและการจัดกิจกรรมประกอบได้เหมาะสม ตามกำหนดหรือไม่ อย่างไรควรระบุให้ชัดเจนว่า วิธีสอน และกิจกรรมในแต่ละหน่วยการสอนผู้เรียน ไม่ชอบไม่สนใจหรือชื่นชอบและสนใจจนช่วยส่งเสริม การเรียนรู้ได้ดีและเร็วยิ่งขึ้น
	7.3 สื่อการเรียนการสอนที่กำหนดในแต่ละหน่วย การสอนเหมาะสมหรือไม่อย่างไรควรระบุให้ชัดเจน ว่าเหมาะสมหรือมีปัญหาในการจัดกิจกรรม
	7.4 วัดผลและประเมินผลในแต่ละหน่วยการสอนใช้ เครื่องมือเหมาะสมกับ
	7.5 ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละจุดประสงค์ ที่ตั้งไว้ควรระบุเป็นรายจุดประสงค์ว่าผ่าน หรือ ไม่ผ่านของแต่ละบุคคลและชั้นเรียน ใ้ได้อย่างชัดเจน
	รวมคะแนนที่ได้ (จากผลรวม แต่ละรายการทั้งหมดที่ประเมิน)			
	ค่าเฉลี่ย (คะแนนรวมที่ได้หารด้วยจำนวนรายการประเมินทั้งหมด)			

สรุปผลการประเมินแผนการสอน มีคะแนนคุณภาพในระดับ

- () ดี มีค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.00 () พอใช้ มีค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50
() ควรปรับปรุง มีค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นาย/นาง/นางสาว.....)
ตำแหน่ง.....

ตัวอย่าง แบบสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

วิทยาลัย.....จังหวัด.....

ชื่อผู้สอนห้องที่สอน

วิชา เรื่อง

วันที่ เดือน พ.ศ.

ที่	ประเด็นสังเกต	ระดับคะแนน					ข้อสังเกต
		1	2	3	4	5	
1	ครูดำเนินการสอนอย่างเป็นลำดับตามขั้นตอนของแผนการสอน						1. ถูกต้องครบทุกขั้นตอน
2	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย จัดกิจกรรมสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้า						2. มีทั้งอภิปรายถาม ตอบ วาดภาพ เขียน
3	สังเกต รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ คิดอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์ สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง						3. จัดกิจกรรมได้หลากหลาย
4	กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ศึกษาค้นคว้า หาความรู้ และแสวงหาคำตอบด้วยตนเอง						4. โดยศึกษาจากหนังสือเรียนและห้องสมุด
5	นักเรียนเรียนรู้จากสื่อการสอนหลากหลายรูปแบบ เช่น วีดิทัศน์, สไลด์, แผ่นใส, ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ						5. -
6	มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และให้แรงเสริมด้วยการยกย่องชมเชยกับนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน						6. ทำได้ สอดคล้อง
7	จัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดึงดูดความสนใจ ก่อให้เกิดความสุขและเพลิดเพลินแก่ผู้เรียน						7. ทำได้ดี

ที่	ประเด็นสังเกต	ระดับคะแนน					ข้อสังเกต
		1	2	3	4	5	
8	นักเรียนมีความกระตือรือร้นและสนุกสนานในการเรียน						8. เป็นตามความจริง
9	ฝึกให้นักเรียนมีพฤติกรรมประชาธิปไตย เช่น ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักหน้าที่ของตน เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เป็นต้น						9. เป็นไปตามต้องการ
10	ใช้วิธีการวัดผลการเรียนรู้หลายรูปแบบโดยเน้นสภาพจริง						10. ที่เห็นได้แก่นำเสนอผลงาน เกมส์ และ รวบรวมผลงาน

(ลงชื่อ) ผู้นิเทศ
 (.....)
 ตำแหน่ง

ตัวอย่าง แบบบันทึกการเยี่ยมห้องเรียน

สถานศึกษา.....ประเภท.....จังหวัด.....

ห้องเรียนที่เยี่ยม

นักเรียนทั้งหมด คน

มาเรียน คน

สาขาวิชาที่กำลังมีการเรียนการสอน

วันที่ เดือน พ.ศ.

เวลา น.

(ลงชื่อ) ผู้เยี่ยม

(.....)

ตำแหน่ง

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ที่	รายการ
1.	สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์
2.	สอดคล้องกับวัยของผู้เรียน
3.	ใช้เทคนิคเหมาะสมกับเนื้อหา
4.	สร้างความสนใจผู้เรียน
5.	เชื่อมโยงความรู้เดิมกับเรื่องที่จะสอน
6.	ใช้สื่อเหมาะสม
7.	นักเรียนมีส่วนร่วม
8.	ใช้ภาษาเหมาะสม
9.	ใช้เวลาเหมาะสม
	ฯลฯ

ขั้นชี้แนะจุดประสงค์

ที่	รายการ
1.	ชี้จุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน
2.	ชี้แนะเกณฑ์การเรียนรู้ที่จะผ่านจุดประสงค์
3.	แนะแนวการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์
4.	ชี้แนะแหล่งวิทยาการ แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม
5.	ชี้แจงการวัดและประเมินผล
6.	ใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสม
7.	ใช้เวลาเหมาะสม
	ฯลฯ

ชั้นให้ความรู้ใหม่

ที่	รายการ
1.	ดำเนินการสอนเป็นไปตามแผนการสอนที่กำหนดไว้
2.	เนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้
3.	ใช้เทคนิคการสอนเหมาะสมกับเนื้อหา
4.	ใช้เทคนิคการสอนเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน
5.	ใช้สื่อเหมาะสม
6.	นำความรู้เทคนิคเหตุการณ์ใหม่มาประกอบการสอน
7.	เน้นการสอนเนื้อหาให้นักเรียนเข้าใจอย่างถูกต้อง
8.	ยกตัวอย่างได้สอดคล้องกับเนื้อหา
9.	ยกตัวอย่างการสอนได้สัมพันธ์กับชีวิตจริง
10.	ใช้เทคนิคให้นักเรียนคิดหรือแก้ปัญหา
11.	เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
12.	อธิบายซ้ำเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจ
13.	กระตุ้นให้นักเรียนนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
14.	เอาใจใส่นักเรียนอย่างทั่วถึง
15.	ใช้เวลาเหมาะสม
	ฯลฯ

ชั้นทำให้ดูเป็นตัวอย่าง

ที่	รายการ
1.	ใช้สื่อเหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน
2.	จัด วาง วัสดุ อุปกรณ์ อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม
3.	นักเรียนมองเห็นการสาธิตทั่วถึง
4.	สาธิตตามลำดับขั้นตอนสอดคล้องกับเนื้อหา
5.	มีทักษะในการสาธิตแต่ละขั้นตอน
6.	มีทักษะในการใช้วัสดุอุปกรณ์
7.	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย
8.	แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นขณะสาธิตเหมาะสม
9.	เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
10.	สนใจนักเรียนอย่างทั่วถึง
11.	ใช้เวลาเหมาะสม
	ฯลฯ

ชั้นตรวจสอบความเข้าใจ

ที่	รายการ
1.	ตั้งคำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิดหรือแก้ปัญหา
2.	ใช้คำถามหลายประเภท เช่น ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ ฯลฯ
3.	ใช้คำถามเหมาะสมกับวัย
4.	เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี
5.	สนใจคำถามของนักเรียน
6.	ให้เวลานักเรียนคิดแก้ปัญหา หรือตอบคำถามได้อย่างเหมาะสม
7.	สนใจคำตอบและยอมรับความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของนักเรียน
8.	สรุปคำตอบที่แตกต่างกันของนักเรียน เพื่อให้เข้าใจตรงกัน
9.	ยกย่องชมเชยนักเรียนตอบถูก
10.	ควบคุมอารมณ์ขณะที่ถามและรอคำตอบ
11.	แบบฝึกหัดสอดคล้องกับเนื้อหาจุดประสงค์
12.	ใช้วิธีการประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
13.	ใช้วิธีการประเมินหลาย ๆ วิธี
14.	นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล ฯลฯ

ชั้นฝึกปฏิบัติ

ที่	รายการ
1.	แบ่งกลุ่มนักเรียนเพื่อฝึกปฏิบัติเหมาะสม
2.	ชี้แนะขั้นตอนการทำงาน การใช้สื่อ
3.	มอบหมายงานเหมาะสมกับวุฒิภาวะของนักเรียน
4.	จัดสื่ออุปกรณ์เสริมการฝึกปฏิบัติเหมาะสม
5.	ให้คำแนะนำนักเรียนและดูแลติดตามการทำงานตามคำแนะนำ
6.	เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา
7.	รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน
8.	ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออก
9.	สรุปให้นักเรียนเกิดความคิดที่หลากหลาย
10.	เสริมแรงนักเรียนให้เกิดความมั่นใจและตั้งใจทำงาน
11.	ตรวจผลงานและชื่นชมเหมาะสม
12.	สรุปผลการฝึกปฏิบัติ ฯลฯ

ชั้นการทำงานตามลำพัง

ที่	รายการ
1.	ชี้แนะขั้นตอนการทำงานและการใช้สื่อ
2.	มอบหมายงานเหมาะสมกับวุฒิภาวะนักเรียน
3.	จัดสื่อและอุปกรณ์เสริมการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
4.	เปิดโอกาสให้นักเรียนทำงานอย่างอิสระ
5.	สนใจแนะนำนักเรียนอย่างทั่วถึง
6.	ควบคุมการทำงานให้เป็นไปตามที่กำหนด
7.	เสริมแรงนักเรียนให้มั่นใจในการทำงาน
8.	ตรวจและชื่นชมผลงานนักเรียน
9.	สรุปผลงานที่ปฏิบัติ
	ฯลฯ

ชั้นสรุป

ที่	รายการ
1.	สรุปชัดเจนตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้
2.	สรุปเชื่อมโยงกับบทเรียนใหม่
3.	เน้นย้ำสาระบทเรียนได้อย่างครอบคลุม
4.	ซักถามความเข้าใจนักเรียนได้อย่างเร้าใจ
5.	ประเมินผลเหมาะสม
6.	ใช้เวลาสรุปเหมาะสม
7.	มอบหมายงานหรือให้นักเรียนเตรียมการเรียนครั้งต่อไป
	ฯลฯ

ตัวอย่าง แบบนิเทศคุณลักษณะของการเป็นครูและคุณลักษณะในการสอน

ชื่อ สังกัดหมวดวิชา

วิชาที่สอน รหัส ระดับชั้น

ครั้งที่ ภาคเรียนที่ ปีการศึกษา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	คะแนน					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
1. บุคลิกภาพ 1.1 มีความตั้งใจในการทำงาน 1.2 มีความเป็นผู้นำ 1.3 มีความเชื่อมั่นในตนเอง 1.4 แต่งกายสะอาดเรียบร้อยเหมาะสม 1.5 มีมารยาทดีและสามารถควบคุมอารมณ์ได้ 1.6 ใช้ภาษาถูกต้องชัดเจน 1.7 มีเหตุผลและเต็มใจรับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์ ในข้อบกพร่องของตนเอง						
2. ความคิดริเริ่มและความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ 2.1 มีความคิดริเริ่มในการจัดการเรียนการสอน 2.2 มีความคิดริเริ่มในการจัดกิจกรรม 2.3 มีความพยายามที่จะปรับปรุงการสอนของตนเอง 2.4 มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย 2.5 มีระเบียบวินัย						
3. การเตรียมการสอน 3.1 ทำแผนการสอนได้ถูกต้องและทันตามกำหนดเวลา 3.2 ทำบันทึกการสอนได้ถูกต้องและทันตามกำหนด						

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	คะแนน					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
4. ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน 4.1 มีความรอบรู้และแม่นยำในเนื้อหาวิชา 4.2 สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ถูกต้อง 4.3 สามารถนำความรู้และเหตุการณ์ปัจจุบันมาประยุกต์ให้เหมาะสมกับการสอน 4.4 สนใจค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเสมอ						
5. ลักษณะการสอนและการควบคุมชั้นเรียน 5.1 นำเข้าสู่บทเรียนได้น่าสนใจและสอดคล้องกับเนื้อหา 5.2 พูดและอธิบายได้ชัดเจน 5.3 มีตัวอย่างประกอบการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหา 5.4 ใช้คำถามที่เร้าความคิดของนักเรียน 5.5 ส่งเสริมนักเรียนมีส่วนร่วมในบทเรียน 5.6 ดำเนินการสอนได้สอดคล้องกับบันทึกการสอน 5.7 สรุปและวัดผลบทเรียนได้ตรงตามจุดประสงค์ของการเรียนการสอน 5.8 มีทักษะในการใช้สื่อประกอบการสอน 5.9 ใช้อุปกรณ์การสอนได้ถูกต้องและสอดคล้องกับบทเรียน 5.10 มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยเร้าความสนใจของนักเรียน 5.11 รู้จักสอดแทรกจริยธรรมให้แก่นักเรียนในระหว่างการเรียนการสอนได้เหมาะสม						
รวม						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(.....)

ผู้รับผิดชอบ

...../...../.....

ตัวอย่าง เครื่องมือแบบบันทึกตรวจสอบแผนการเรียนรู้

วิชา..... แผนการสอนที่ ชื่อผู้สอน

รายการตรวจสอบ	ดี	การปรับปรุงแก้ไข
1. สาระสำคัญ 1.1 แสดงความคิดรวบยอดของเนื้อหา 1.2 สอดคล้องสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้ และเนื้อหา		
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ 2.1 จุดประสงค์ปลายทาง - ถูกต้องตามหลักการเขียน - ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ (พุทธิพิสัย, เจตพิสัย, ทักษะพิสัย) - ระดับพฤติกรรมที่กำหนดเหมาะสมกับเวลาเนื้อหา และผู้เรียน 2.2 จุดประสงค์นำทาง - ระบุพฤติกรรมที่สามารถวัดได้ ประเมินผลได้ - ระบุพฤติกรรมที่ครบถ้วนแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนบรรลุ พฤติกรรมการเรียนรู้แต่ละด้านที่กำหนดในจุดประสงค์ การเรียนรู้ - ระบุพฤติกรรมที่สอดคล้องกับด้านพฤติกรรม การเรียนรู้ที่กำหนดในจุดประสงค์ปลายทาง		
3. เนื้อหา 3.1 ถูกต้องตามหลักวิชาการและทันสมัย 3.2 ครบถ้วน เพียงพอที่จะเป็นพื้นฐานในการสร้าง ความรู้ใหม่ หรือเกิดพฤติกรรมหรือทักษะที่ต้องการ 3.3 ชัดเจนไม่สับสน		

รายการตรวจสอบ	ดี	การปรับปรุงแก้ไข
<p>4. กิจกรรมการเรียนการสอน</p> <p>4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>4.2 สอดคล้องกับความต้องการ ความสามารถ และวัยของผู้เรียน</p> <p>4.3 เหมาะสมด้านเวลา สถานที่ วัสดุอุปกรณ์และสภาพแวดล้อมของห้องเรียนและสถานศึกษา</p> <p>4.4 น่าสนใจ จูงใจให้กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และเข้าร่วมกิจกรรม</p> <p>4.5 สร้างเสริมทักษะ ข้อความรู้ และพฤติกรรมที่กำหนดได้อย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของห้องเรียน</p> <p>4.6 เป็นกิจกรรมที่แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่</p> <p>4.7 เป็นกิจกรรมที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้</p>		
<p>5. ตรวจสอบสื่อการเรียนการสอน</p> <p>5.1 สื่อเหมาะสมกับวัย ความสนใจ ความสามารถของผู้เรียน</p> <p>5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน</p> <p>5.3 เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของห้องเรียน</p>		
<p>6. ตรวจสอบการวัดผลและประเมินผล</p> <p>6.1 วิธีวัด และเครื่องมือวัด สอดคล้องกับพฤติกรรมที่กำหนดในจุดประสงค์</p> <p>6.2 วิธีวัดและเครื่องมือสอดคล้องกับธรรมชาติของวิชา</p> <p>6.3 วิธีวัดและเครื่องมือสอดคล้องกับขั้นตอนและกระบวนการเรียนรู้</p> <p>6.4 ใช้วิธีวัดผลหลาย ๆ วิธี</p> <p>6.5 เกณฑ์การประเมินมีความสอดคล้องกับระดับความสามารถของผู้เรียน</p>		
<p>7. กิจกรรมเสนอแนะ</p> <p>7.1 ระบุกิจกรรมที่จะเสริมสำหรับผู้ที่เรียนเก่งและผู้ที่เรียนช้า</p> <p>7.2 ระบุกิจกรรมที่น่าสนใจเพิ่มเติม</p>		

บันทึกความคิดเห็นการตรวจแผนการสอนก่อนนำไปใช้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจแผนการเรียนรู้
(.....)
...../...../.....

ตัวอย่าง แบบประเมินการนิเทศการสอน

ชื่อผู้สอน

สอนวิชา..... ระดับชั้น

สถานศึกษา.....

อำเภอ..... จังหวัด

วัน ที่ เดือน

เวลา น. ถึง น. รวมระยะเวลา

หมายเหตุ

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้นิเทศ

(.....)

ตำแหน่ง

ตัวอย่าง แบบประเมินการนิเทศการสอน

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับรายการในแต่ละหัวข้อ พร้อมทั้งระบุเหตุผลหากไม่พบว่ามีพฤติกรรมนั้นในการเข้าสังเกตการสอน

การเตรียมการสอน

1. การบันทึกการสอน

- มี
- ไม่มี เพราะ
-

2. การเขียนหลักการ

- ถูกต้อง
- ไม่ถูกต้อง เพราะ
-

3. การเขียนวัตถุประสงค์

- สอดคล้องกับหลักการ
- ไม่สอดคล้องกับหลักการ เพราะ
-

4. การลำดับขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนการสอน

- ต่อเนื่อง
- ไม่ต่อเนื่อง เพราะ
-

5. การกำหนดสื่อการเรียนการสอน

- เหมาะสมกับจุดประสงค์
- ไม่เหมาะสม เพราะ
-

6. การกำหนดวิธีการวัดและประเมินผล

- สอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรม
 - ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรม เพราะ
-

7. การใช้ภาษาในการบันทึกการสอน

- ถูกต้อง สื่อความหมายได้ดี
 - ต้องปรับปรุง เพราะ
-

8. การสอนจริง

- เป็นไปตามบันทึกการสอน
 - ไม่เป็นไปตามบันทึกการสอน เพราะ
-

ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข/ส่งเสริม

.....

.....

.....

.....

.....

กระบวนการสอนการนำเข้าสู่บทเรียน

9. การแจ้งจุดประสงค์

- มี
 - ไม่มี เพราะ
-

10. การทบทวนความรู้เดิมของนักเรียน

มี

ไม่มี เพราะ

11. การเชื่อมโยงบทเรียนและสร้างความสนใจในเนื้อหาใหม่

มี

ไม่มี เพราะ

12. การทดสอบก่อนสอน

มี

ไม่มี เพราะ

13. การเลือกใช้วิธีการสอน

เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหา

ไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับเนื้อหา เพราะ.....

14. การกระตุ้นให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

มี

ไม่มี เพราะ

15. การอธิบายและยกตัวอย่าง

มีลำดับขั้นตอน ใช้ภาษาถูกต้องเข้าใจง่าย

ต้องปรับปรุง เพราะ

16. การใช้สื่อการสอน

ตรงตามที่กำหนดในบันทึกการสอน

ไม่ตรง เพราะ

.....

17. การเชื่อมโยงเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องราวในชีวิตจริง

เหมาะสม

ไม่เหมาะสม เพราะ

.....

18. การเชื่อมโยงเนื้อหาเกี่ยวกับวิชาอื่น

มี

ไม่มี เพราะ

.....

19. การสอดแทรกกิจกรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์แก่นักเรียนตามโอกาสที่เหมาะสม

มี

ไม่มี เพราะ

.....

ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข/ส่งเสริม

.....

.....

.....

.....

.....

การสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน

20. การใช้คำถามที่สามารถนำไปสู่การเรียนรู้ตามจุดประสงค์

มี

ไม่มี เพราะ

.....

21. ให้อเวลาในการคิดและตอบคำถาม และอธิบายเพิ่มเติมจากคำตอบของนักเรียน

มี

ไม่มี เพราะ

.....

22. การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัยและเสนอข้อคิดเห็น

มี

ไม่มี เพราะ

.....

23. ยกย่องชมเชยเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

มี

ไม่มี เพราะ

.....

24. การให้การยอมรับในการแสดงออกของนักเรียน

มี

ไม่มี เพราะ

.....

25. การให้ความสนใจนักเรียนในชั้นเรียน

มี

ไม่มี เพราะ

.....

ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข/ส่งเสริม

.....

.....

.....

.....

.....

การวัดผลระหว่างเรียนเพื่อนำไปสู่การปรับปรุง

26. การใช้คำถาม/กิจกรรมเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนเป็นระยะ ๆ

- มี
 - ไม่มี เพราะ
-

27. การเปิดโอกาสให้นักเรียนประเมินผลตนเองและเพื่อนนักเรียนด้วยกัน

- มี
 - ไม่มี เพราะ
-

28. นำผลการประเมินไปสู่การปรับปรุงแก้ไข

- มี
 - ไม่มี เพราะ
-

ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข/ส่งเสริม

.....

.....

.....

.....

.....

การสรุปบทเรียน

29. การสรุปบทเรียน

- สรุปได้ตรงกับความคิดรวบยอด
- ไม่ตรงกับความคิดรวบยอด เพราะ
-

30. การมีส่วนร่วมในการสรุปบทเรียนของนักเรียน

- มี
- ไม่มี เพราะ
-

31. การสร้างเงื่อนไขเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

- มี
- ไม่มี เพราะ
-

ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข/ส่งเสริม

.....

.....

.....

.....

การนำเสนอผลงานของนักเรียน

32. การจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสร้างผลงาน

- มี
- ไม่มี เพราะ
-

33. การนำผลงานดีเด่นของนักเรียนออกแสดงในโอกาสที่เหมาะสม

มี

ไม่มี เพราะ

.....

ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข/ส่งเสริม

.....

.....

.....

.....

ชื่อสรุปของผู้นิเทศ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

ตัวอย่าง เครื่องมือสังเกตการสอน หรือแบบบันทึกการเยี่ยมชั้นเรียน

ชื่อผู้สอน

ชั้น วิชา.....

วันที่เดือน พ.ศ. ภาคเรียนที่ ปีการศึกษา

ชื่อผู้สังเกต/นิเทศ

ก. พฤติกรรมของครู

ที่	รายการ	ผลการประเมิน	
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
1.	ควบคุมดูแลการจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศแห่งการเรียนรู้
2.	มีสื่ออุปกรณ์การสอนและมีร่องรอยการใช้
3.	พูดด้วยน้ำเสียงน่าฟังและสร้างความสนใจของนักเรียน
4.	แต่งกายเหมาะสมกับสภาพความเป็นครู

ข. พฤติกรรมของนักเรียน

ที่	รายการ	ผลการประเมิน	
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
1.	นักเรียนมีลักษณะกล้าพูดคุยกกล้าที่จะแสดงออก
2.	นักเรียนกล้าซักถามครูผู้สอน
3.	นักเรียนกระตือรือร้นที่จะถามครูผู้สอนขณะสอน
4.	นักเรียนมีความสนุกสนานร่าเริง แจ่มใส
5.	นักเรียนสนใจปฏิบัติตามกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย
6.	นักเรียนแต่งกายเรียบร้อย

ค. สภาพห้องเรียน

ที่	รายการ	ผลการประเมิน	
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
1.	ห้องเรียนสะอาด เรียบร้อย
2.	การจัดบรรยากาศในห้องเรียนเป็นบรรยากาศทางวิชาการ
3.	มีป้ายนิเทศหน้าห้องเรียนเพื่อเสนอข่าวสารความรู้ต่าง ๆ
4.	มีป้ายแสดงข้อมูลสถิติของห้องเรียนที่เป็นปัจจุบัน
5.	มีสัญลักษณ์ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
6.	มีการจัดมุมวิชาการ หรือมุมประสบการณ์ทางการเรียนรู้

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้เยี่ยมชมชั้นเรียน
 (.....)
 ตำแหน่ง
/...../.....

ตัวอย่าง แบบสังเกตพฤติกรรมการสอน

ชื่อผู้สอน

ชั้นวิชา

เรื่อง

วันที่ เดือน พ.ศ. เวลา น.

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องพฤติกรรมการสอนตามรายการสังเกตการสอนต่อไป

รายการ	พฤติกรรมการสอนของครู		ไม่ปรากฏใน	ข้อเสนอแนะ
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	แผนการสอน	เพิ่มเติม
1. การเตรียมการสอน 1.1 จัดทำแผนการสอนตามขั้นตอนอย่างถูกต้องต่อเรื่อง 1.2 เตรียมสื่อการสอนไว้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา 1.3 เตรียมการประเมินผลไว้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา 1.4 นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเตรียมการสอนแต่ละขั้นตอน ตามความเหมาะสม				
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2.1 บอกจุดประสงค์การจัดกิจกรรมการเรียนก่อนสอน 2.2 จัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับเนื้อหาในวิชาที่สอน 2.3 จัดกิจกรรมตามลำดับขั้นตอนจากง่ายไปหายาก 2.4 เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง 2.5 ใช้เทคนิคการสอนเหมาะสมกับจุดประสงค์ เนื้อหา และกิจกรรม				

รายการ	พฤติกรรมการสอนของครู		ไม่ปรากฏใน	ข้อเสนอแนะ
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	แผนการสอน	เพิ่มเติม
2.6 ส่งเสริมการเรียนรู้โดยใช้ กระบวนการกลุ่ม 2.7 มีการช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้า และส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดี				
3. การใช้สื่อการสอน 3.1 ใช้สื่อได้สอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหา และกิจกรรมการเรียน การสอน 3.2 สื่อที่ใช้ชัดเจนและสร้างความสนใจ ของนักเรียน 3.3 นักเรียนมีโอกาสศึกษาและสัมผัส สื่อการสอนได้อย่างใกล้ชิดและทั่วถึง				
4. การปกครองชั้นเรียนและการจัด บรรยากาศในชั้นเรียน 4.1 จัดบรรยากาศได้เหมาะสมและ สอดคล้องกับกิจกรรมในกลุ่ม ประสบการณ์ 4.2 ให้ความสนใจแก่นักเรียนอย่างทั่วถึง 4.3 ใช้คาพูดกับนักเรียนอย่างเหมาะสม 4.4 มีเทคนิควิธีการควบคุมนักเรียน ให้สนใจการเรียนอย่างสม่ำเสมอ				
5. การประเมินผล 5.1 มีการจัดความรู้ของนักเรียน ก่อนเรียน 5.2 มีการตรวจสอบความเข้าใจของ นักเรียนระหว่างเรียน 5.3 ทดสอบความรู้ของนักเรียน หลังการเรียน 5.4 ประเมินผลได้ตรงตามจุดประสงค์ การเรียนรู้และครอบคลุมเนื้อหา ที่กำหนด				

วิเคราะห์ประเมินผลการสังเกตการสอน

จุดเด่นที่ค้นพบ

.....

.....

.....

.....

.....

จุดด้อย

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้สังเกตการสอน
(.....)
...../...../.....

ตัวอย่าง แบบสรุปรายงานการติดตามผลระหว่างการดำเนินการนิเทศภายใน
ด้านการจัดการเรียนการสอน

วิทยาลัย

ภาคเรียนที่ วัน เดือน ปี ครั้งที่

ผลการติดตาม

ด้านปัจจัยสนับสนุน

.....
.....
.....

ด้านกระบวนการ

.....
.....
.....

ผลที่เกิดขึ้นและข้อค้นพบที่ได้จากการนิเทศภายใน

.....
.....
.....

สภาพปัญหาการดำเนินการ

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะของผู้นิเทศ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้รายงานการนิเทศ
(.....)

ตัวอย่าง แบบรายงานการนิเทศแบบสรุปย่อ

วิทยาลัย.....

สรุปรายงานตั้งแต่วันที่.....ถึงวันที่.....

ผู้สรุปรายงาน.....

สภาพการจัดการเรียนการสอนก่อนการนิเทศ

.....

.....

.....

.....

การดำเนินการนิเทศ

การดำเนินการนิเทศภายในการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัย.....
มีวัตถุประสงค์ดังนี้

.....

.....

.....

ผู้รับการนิเทศ จำนวนรวม คน

ประกอบด้วย ครูในแผนกวิชา..... จำนวน คน

ครูในแผนกวิชา..... จำนวน..... คน

ครูในแผนกวิชา..... จำนวน..... คน

ฯลฯ

ระยะเวลาของการนิเทศภายในสถานศึกษา

กิจกรรมการนิเทศประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์สถานการณ์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ได้ดำเนินการดังนี้

.....
.....

ขั้นที่ 2 การวางแผนและกำหนดทางเลือกในการนิเทศ ได้ดำเนินการดังนี้

.....
.....

ขั้นที่ 3 ปฏิบัติการนิเทศ ได้ดำเนินการดังนี้

.....
.....

ขั้นที่ 4 การติดตามประเมินการนิเทศ ได้ดำเนินการดังนี้

.....
.....

ขั้นที่ 5 รายงานผลการนิเทศ และการนำผลการนิเทศไปใช้ ได้ดำเนินการดังนี้

.....
.....

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะจากการนิเทศ

.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน
...../...../.....

ตัวอย่าง แนวการเขียนรายงานการนิเทศฉบับสมบูรณ์

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

.....
.....
.....

วัตถุประสงค์ของการนิเทศ

1.
2.
3.

ขอบเขตของการนิเทศ

การนิเทศภายในสถานศึกษาด้านการเรียนการสอนของวิทยาลัย.....
ครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตการนิเทศ ดังนี้

ผู้รับการนิเทศเป็นครูผู้สอนวิทยาลัยจำนวน คน

ประกอบด้วย แผนกวิชา..... จำนวน คน

แผนกวิชา..... จำนวน คน

ระยะเวลาของการนิเทศภายในสถานศึกษา

เนื้อหาที่นิเทศ

เนื้อหาที่ใช้ในการนิเทศ ประกอบด้วย 5 หัวข้อ ดังนี้

1. การใช้และพัฒนาหลักสูตร
2. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
3. การจัดการเรียนการสอน
4. การวัดและประเมินผล
5. การฝึกงาน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรณีทิศด้านการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัย.....

ผู้นิเทศได้รวบรวมแนวคิดที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. บริบทของวิทยาลัย

2.

3.

4.

1. บริบทของวิทยาลัย

.....
.....

2.

.....
.....

3.

.....
.....

4.

.....
.....

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การนิเทศภายในสถานศึกษาครั้งนี้ มีขั้นตอนในการดำเนินงาน 5 ขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานการณ์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ
2. การวางแผนและกำหนดทางเลือกในการนิเทศ
3. ปฏิบัติการนิเทศ
4. การติดตามประเมินการนิเทศ
5. รายงานผลการนิเทศ และการนำผลการนิเทศไปใช้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานการณ์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ดำเนินการดังนี้
.....(ระบุวิธีดำเนินการ เครื่องมือที่ใช้ ผู้ให้ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล).....
.....

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนและกำหนดทางเลือกในการนิเทศ
.....(ระบุวิธีดำเนินการ เครื่องมือที่ใช้ ผู้ให้ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล).....
.....

ขั้นตอนที่ 3 ปฏิบัติการนิเทศ
.....(ระบุวิธีดำเนินการ เครื่องมือที่ใช้ ผู้ให้ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล).....
.....

ขั้นตอนที่ 4 การติดตามประเมินการนิเทศ
.....(ระบุวิธีดำเนินการ เครื่องมือที่ใช้ ผู้ให้ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล).....
.....

ขั้นตอนที่ 5 การรายงานผลการนิเทศ และการนำผลการนิเทศไปใช้
.....(ระบุวิธีดำเนินการ เครื่องมือที่ใช้ ผู้ให้ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล).....
.....

บทที่ 4
ผลการนิเทศ

การนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัย
ได้ผลการนิเทศ และได้นำเสนอข้อมูลโดยแบ่งเป็น 3 ตอน ตามลำดับ ดังนี้

- ตอนที่ 1** ผลการวิเคราะห์สถานการณ์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ
- ตอนที่ 2** ผลการนิเทศ
- ตอนที่ 3** ผลการประเมินการนิเทศ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานการณ์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ผลการนิเทศ

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ผลการประเมินการนิเทศ

.....

.....

.....

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการนิเทศภายในสถานศึกษาด้านการเรียนการสอน ประกอบด้วยสาระที่สำคัญ ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา
2. ขอบเขตของการนิเทศภายในสถานศึกษา
3. สรุปผลการนิเทศภายในสถานศึกษา
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1.
2.
3.

ขอบเขตของการนิเทศภายในสถานศึกษา

.....
.....

สรุปผลการนิเทศภายในสถานศึกษา

.....
.....

อภิปรายผล

จากการสรุปข้อมูล สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

.....
.....

ข้อเสนอแนะ

.....
.....

3

ภาคผนวก

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ที่ ๒๔๖ / ๒๕๕๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอน
ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา

การนิเทศภายในสถานศึกษามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย จึงควรมีรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาที่เอื้อให้ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกฝ่ายภายในสถานศึกษามีความร่วมมือร่วมใจกันดำเนินการพัฒนาทุกด้านในสถานศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ในฐานะหน่วยงานหลักในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงเห็นควรพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา และให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกฝ่ายภายในสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ให้ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานอย่างมีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของสังคมทั้งในประเทศ ภูมิภาคอาเซียนและระดับสากล

การนิเทศการศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาครูให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้ แต่ในสภาพปัจจุบันมีข้อจำกัดหลายประการที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติการนิเทศการศึกษาได้ครบถ้วนทั่วถึง เนื่องจากขาดปัจจัยสนับสนุนหลายด้านโดยเฉพาะอย่างยิ่งจำนวนศึกษานิเทศก์มีจำนวนไม่เพียงพอกับจำนวนสถานศึกษา จึงทำให้ไม่สะดวกในการปฏิบัติงานนิเทศ นอกจากนี้ในสภาพปัจจุบันสถานศึกษาบางแห่งมีบุคลากรจำนวนหนึ่งที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี รวมทั้งรู้และเข้าใจสภาพปัจจุบันและความต้องการของสถานศึกษา มีความใกล้ชิดครู รู้จุดเด่นจุดด้อย ดังนั้นระบบการนิเทศการศึกษาที่เหมาะสมและควรนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในสภาพการณ์เช่นนี้คือ “การนิเทศภายใน” ด้วยเหตุผลสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง

เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาระบบการนิเทศการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาเป็นไปตามเจตนารมณ์ข้างต้น สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งและผู้มีรายชื่อต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการพัฒนาระบบการนิเทศการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษา

๑. นายชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์	เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	ที่ปรึกษา
๒. นายอภิรักษ์ คลังแสง	รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	ที่ปรึกษา

/คณะกรรมการ...

คณะกรรมการดำเนินงาน

๑.	หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์			ประธานกรรมการ
๒.	นายบุญมา	หลิมเจริญ	วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี	กรรมการ
๓.	นายพร้อม	แย้มมณฑา	วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี	กรรมการ
๔.	นางบุญญาลักษณ์	ปริบูรณ์	วิทยาลัยพณิชยการบางนา	กรรมการ
๕.	นายสันทัต	พงศ์พัชรพันธ์	วิทยาลัยการอาชีพนครปฐม	กรรมการ
๖.	นายจรัส	สุดา	วิทยาลัยการอาชีพนครปฐม	กรรมการ
๗.	นางสาวอรพิน	ดวงแก้ว	วิทยาลัยการอาชีพเชียงราย	กรรมการ
๘.	นายณรงค์ชัย	สุขสวนธ์	วิทยาลัยการอาชีพอัมพวา	กรรมการ
๙.	นายวีระกุล	เรืองสกุล	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีแพร่	กรรมการ
๑๐.	นายศุภชัย	จันทร์เกตุ	วิทยาลัยเทคนิคสระบุรี	กรรมการ
๑๑.	นางนพวรรณ	จาเลิศ	วิทยาลัยเทคนิคสระบุรี	กรรมการ
๑๒.	นางสาวขมนาด	พรหมจิตร	วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่	กรรมการ
๑๓.	นายวิทยา	ใจวิถิ	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพศึกษภาคเหนือ	กรรมการ
๑๔.	นางสุดสาข	ศรีศักดิ์	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพศึกษภาคเหนือ	กรรมการ
๑๕.	นางบุษยามา	นันทวล	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพศึกษภาคกลาง	กรรมการ
๑๖.	นายปิ่นชัย	สุขทั้งปี	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพศึกษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๑๗.	นายจงศักดิ์	ทยานิธิกุล	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพศึกษภาคใต้	กรรมการ
๑๘.	นายมนต์ชัย	มนูธรรม	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพศึกษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	กรรมการ
๑๙.	นางสาวโสภี	นิลรักษ์	หน่วยศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๒๐.	นางสาวปิยวีร์	จตุพงษ์รักษา	หน่วยศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๒๑.	นางสาวภาณุตา	อุทุมพร	หน่วยศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๒๒.	นางสาวอัญชลิ	ติวานนท์	หน่วยศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๒๓.	นางสาวโสภิตา	ลิมวัฒนาพันธ์	หน่วยศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๒๔.	นายประพนธ์	จันทวิเทศ	หน่วยศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๒๕.	นางสุรีย์	รัตนภิมย์	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดปทุมธานี	กรรมการ
๒๖.	นางอำนาจ	คุณสุข	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดจันทบุรี	กรรมการ
๒๗.	นายชาติรี	ชานานฎ	หน่วยศึกษานิเทศก์	กรรมการเลขานุการ
๒๘.	นางสาวชนิษฐา	นามวงศ์	หน่วยศึกษานิเทศก์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๙.	นางสาวอารี	โอสถจันทร์	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษา และวิชาชีพ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

/ให้คณะกรรมการ....

ให้คณะกรรมการดำเนินงานมีหน้าที่รับผิดชอบในการออกแบบและพัฒนาระบบการนิเทศการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา ออกแบบคู่มือสำหรับสถานศึกษา ให้บรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

คณะกรรมการการเงิน พัสดุและเอกสารการพิมพ์

๑. นายประพนธ์	จันทวีเทศ	หน่วยศึกษานิเทศก์	ประธานกรรมการ
๒. นางสาวปิยวีร์	จตุพงษ์รักษา	หน่วยศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๓. นายอภิวัชร	พจน์จิราภรณ์	หน่วยศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๔. นางสาวโสภิตา	ลิมวัฒนาพันธ์	หน่วยศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๕. นางสาวโสภี	นิลรักษ์	หน่วยศึกษานิเทศก์	กรรมการและเลขานุการ
๖. นางสาวอารี	โอสธจันทร์	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษา และวิชาชีพ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๗. นางสาวชนิษฐา	นามวงค์	หน่วยศึกษานิเทศก์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการการเงิน พัสดุและเอกสารการพิมพ์มีหน้าที่รับผิดชอบในการเบิกจ่ายงบประมาณ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของคณะกรรมการ การจัดซื้อจัดจ้างวัสดุและเอกสารการพิมพ์ในการประชุม โดยปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่

๑๑ กุมภาพันธ์

พ.ศ. ๒๕๕๖

Cr

(นายอภิวัชร คสังแสง)
รองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา